

Lausuntoyhteenveto: Määräykset ja ohjeet 1/2022, Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estäminen

Viittaus	Kommentit perusteluineen ja mahdollinen muotoiluehdotus	Finanssivalvonnan vastaus
Yleiset kommentit	Finanssiala ry (FA) pyytää, että määräyksissä- ja ohjeissa (MOK) selvennettäisiin, miten valvottavien tulee ratkaista rahanpesulain ja lakisääteisiä vakuutuksia koskevien lakien soveltamisjärjestystä koskevan ongelman.	Finanssivalvonta (Fiva) toteaa, että asiaa ei kyetä ratkaisemaan tässä MOK:ssa sen aikataulusta johtuen. Ensisijaisesti eri lakien keskinäiseen soveltamisjärjestykseen liittyvät kysymykset olisi tarkoituksenmukaista ratkaista lainsäädännössä.
	FA toteaa, että lausuttavana olleista määräyksistä ja ohjeista (MOK-luonnos) puuttuvat valvottavia sitovat YK:n ja EU:n pakotteita koskevat tulkinnat sekä nykyiseen standardiin 2.4. sisältyvä suositus siitä, miten valvottavien tulisi ottaa USA:n OFAC-pakotteet huomioon. FA pyytää lisäksi ohjeistusta ainakin Iso-Britannian pakotteiden huomioon ottamisesta. FA pyytää, että Fiva edelleen suosittelisi valvottavia huomioimaan kansalliset pakoteohjelmat osana riskiperusteista lähestymistapaansa.	Fiva tulee antamaan rahanpesulain osittaisuudistuksen myötä laajentuneen toimivaltansa puitteissa pakotteista omat määräykset ja ohjeet. Fiva on MOK-luonnoksessa suositellut, että valvottavat noudattaisivat Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) riskitekijöitä koskevia ohjeita. Näissä ohjeissa on ohjeistusta pakotteiden merkityksen huomioimisesta esim. kohdassa 2.13 c, joka koskee terrorismin rahoitukseen liittyvää maantieteellisen riskin riskitasoa sekä luvun 9 alakohtaisissa ohjeissa vähittäispankeille. Fiva ei katso tarkoituksenmukaiseksi antaa rahanpesun ja terrorismin rahoittamista koskevassa MOK:ssa pakotteita koskien tarkempia määräyksiä tai ohjeita.

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
 Julkinen

	<p>FA toteaa, että Fiva on monilta osin MOK-luonnoksessa referoinut kansallista rahanpesulainsäädäntöä ja EBA:n suositusten sisältöä ja että Fivan omat tulkintaohjeet puuttuvat MOK-luonnoksesta.</p> <p>FA pyytää Fivaa arvioimaan, ovatko ehdotetut määräykset riittäviä antamaan valvottavalle selkeän kuvan lainsäätäjän odotuksista.</p>	<p>Fiva toteaa, että kansallisen sääntelyn referoinnin tarkoitus on helpottaa luettavuutta siten, että ennen määräyksiä ja ohjeita on esitetty ne relevantit säännökset, joihin määräykset ja ohjeet liittyvät. Fiva toteaa, että MOK-luonnos pitää sisällään huomattavan määrän Fivan tulkintaohjeita ja ne on muotoiltu käyttämällä ilmaisua "Fivan tulkinnan mukaan...". Fiva viittaa laajemmin määräysten ja ohjeiden laatimisessa noudatettavien periaatteiden osalta siihen, mitä Fivan verkkosivuilla määräysten ja ohjeiden oikeudellisesta luonteesta on kerrottu. Määräysten ja ohjeiden laatimista koskevan ohjeistuksen mukaan tilanteissa, joissa Fiva haluaa nostaa ohjeistuksen tasolle tulkintaohjeita suoraan hallituksen esityksestä, ohje annetaan lainaamalla suoraan hallituksen esitystä. Lisätietoa määräysten ja ohjeiden laatimisesta ja niiden oikeudellisesta luonteesta: https://www.Fiva.fi/saantely/oikeudellinen-luonne/</p> <p>Fiva toteaa lisäksi, että MOK:a sovelletaan laajaan joukkoon erilaisia valvottavia. Näin ollen tiettyä toimialaa koskevia yksityiskohtaisia tulkintoja ei katsota tarkoituksenmukaiseksi tässä vaiheessa. Fiva on kuitenkin valmis keskustelemaan yksityiskohtaisista tulkintakysymyksistä valvottavien kanssa.</p>
	<p>FINEn mukaan MOK-luonnokseen on sisällytetty kiitävästi konkreettisia esimerkkejä erilaisista tilanteista</p>	
	<p>Valtiovarainministeriö (VM) ehdottaa, että MOK:ssa luettelaisiin ne Fivan valvomat ilmoitusvelvolliset, jotka</p>	<p>MOK:n yhteydessä kumotaan MOK 7/2021. MOK:n soveltamisalaa koskeva luku 1.1 on jaoteltu kahteen osaan: 1)</p>

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
 Julkinen

	<p>eivät kuulu MOK 7/2021 soveltamisalan piiriin, ja joiden osalta Fiva suosittaa MOK-luonnoksessa MOKin 7/2021 noudattamista.</p>	<p>niihin, jotka kuuluvat EBAn riskitekijöitä koskevien ohjeiden soveltamisalaan ja 2) niihin, jotka eivät kuulu näiden ohjeiden soveltamisalaan, mutta joiden kohdalla Fiva suosittaa EBAn riskitekijöitä koskevien ohjeiden noudattamista soveltuvien osin.</p>
	<p>VM ehdottaa, että MOK:ssa avattaisiin sitä, mitkä ilmoitusvelvolliset jäävät sektorilainsäädäntöön pohjautuvien asiakkaan tuntemista ja riskienhallintaa koskevien määräysten soveltamisalan ulkopuolelle.</p>	<p>Fiva toteaa, ettei se katso tarkoituksenmukaiseksi listata MOK:ssa niitä ilmoitusvelvollisia, joiden osalta ei ole sektorilainsäädännössä annettu Finanssivalvonnalle määräystenantovaltuuksia asiakkaan tuntemiseen ja riskienhallintaan liittyen.</p> <p>Seuraavia ilmoitusvelvollisryhmiä koskien määräyksiä on annettu ainoastaan rahanpesulain 9 luvun 6 §:n määräystenantovaltuuksien nojalla:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa (398/1995) tarkoitetut kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliikkeet; - maksulaitoslain (297/2010) 7 b §:ssä tarkoitetut luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt - ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa säädetyn lain (298/2010) 2 § 1 mom. 1 kohdassa tarkoitetut ulkomaiset maksulaitokset, kun ne tarjoavat maksupalveluita Suomessa sivuliikkeen tai asiamiehen välityksellä - vakuutusyhdistyslaissa (1250/1987) tarkoitetut vakuutusyhdistykset; - vakuutusten tarjoamisesta annetussa laissa (234/2018) tarkoitetut vakuutusedustajat, sivutoimiset vakuutusedustajat sekä ulkomaisten

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
 Julkinen

		<p>vakuutusedustajien ja sivutoimisten vakuutusedustajien Suomessa toimivat sivuliikkeet</p> <ul style="list-style-type: none"> - asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjistä annetussa laissa (852/2016) tarkoitetut suomalaiset luotonvälittäjät ja ulkomaisen luotonvälittäjän Suomessa toimivat sivuliikkeet - Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n 2 momentin 13-15 kohdassa tarkoitetut toimilupa-valvottavat
	Oikeusaputoimisto on antanut lausunnon sääntelyn soveltumisesta oikeusaputoimistojen toimintaan.	Fiva toteaa, että sen toimivalta antaa määräyksiä ja ohjeita koskee ainoastaan sen rahanpesulain nojalla valvomia ilmoitusvelvollisia.
Lukukohtaiset kommentit		
Luku 1.2	FA ehdottaa, että asiakkaan määritelmään lisättäisiin luonnollisen henkilön ja oikeushenkilön lisäksi oikeudelliset järjestelyt ja ulkomaiset trustit. FA ehdottaa, että Fiva antaisi tämän jälkeen vielä tarkempia soveltamisohjeita siitä, voidaanko esimerkiksi jakamatonta kuolinpesää pitää FA:n ehdottamaan määrittelyyn kuuluvana oikeudellisena järjestelyinä.	<p>Fiva muokkaa asiakkaan määritelmää poistamalla viittaukset luonnolliseen henkilöön ja oikeushenkilöön.</p> <p>Fiva lisää asiakkaan tuntemista koskevaan lukuun 6 erityisiä ohjeita kuolinpesiin liittyen.</p>
Luku 1.2	<p>FA ehdottaa yksittäistä liiketoimea koskevan kohdan lisäämistä asiakassuhteen määritelmään.</p> <p>FA ehdottaa lisäksi, että asiakassuhteen määritelmää muutetaan lisäämällä siihen maininta, että kyse on</p>	Fiva ei katso tarkoituksenmukaiseksi lisätä yksittäisen liiketoimen määritelmää MOK:iin, erityisesti ottaen huomioon sen, että luvun 6.3.1 kohdassa 24 (MOK-luonnoksen kohta 25) Fiva suosittaa, että valvottava itse määrittelee sen, mitä yksittäisellä liiketoimella tarkoitetaan valvottavan

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
 Julkinen

	<p>rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden tai palvelujen tarjoamisesta asiakkaalle.</p>	<p>toiminnassa ja missä vaiheessa useista kertaluonteisista liiketoimista tulee asiakassuhde.</p> <p>Rahanpesulaissa säädetään niistä toimijoista, jotka kuuluvat lain soveltamisalaan ja jotka ovat laissa tarkoitettuja ilmoitusvelvollisia. Sen sijaan sitä, mitä tuotteita ja palveluita rahanpesulain soveltamisalaan kuuluu ei ole rahanpesulaissa nimenomaisesti määritelty. Fiva ei pidä siten tarkoituksenmukaisena tehdä asiakassuhteen määritelmään tuotteiden ja palveluiden kohdalle FA:n ehdottamaa viittausta rahanpesulakiin.</p>
Luku 1.2	<p>FA pyytää, että Fiva antaisi soveltamisohjeita tilanteeseen, jossa asiakas ei voi käyttää valvottavan tuotetta tai palvelua rahanpesuun (esimerkiksi e-laskun välittämällisopimus). FA pyytää Fivaa ottamaan soveltamisohjeessa kantaa siihen, voiko valvottava riskiperusteisesti arvioida, onko kyseessä rahanpesulaissa tarkoitettu asiakas.</p>	<p>Fiva toteaa, ettei valvottava voi tuotteeseen tai palveluun liittyvän riskin perusteella määritellä sitä, onko kyseessä rahanpesulaissa tarkoitettu asiakassuhde. Valvottava voi rahanpesulain 3 luvun 8 §:ssä säädetyn tavoin noudattaa asiakassuhteeseen yksinkertaistettua tuntemismenettelyä silloin kun valvottava katsoo, että asiakassuhteeseen tai yksittäiseen liiketoimeen liittyy vähäinen riski.</p> <p>Fiva ei katso tarkoituksenmukaiseksi antaa MOK:ssa yksityiskohtaista soveltamisohjetta tiettyyn tuotteeseen tai palveluun liittyen ja viittaa siihen, mitä se on edellä yleisiä kommentteja koskevassa osiossa todennut mahdollisuudesta käydä valvottavien kanssa keskustelua yksityiskohtaisista tulkintakysymyksistä.</p>
Luku 4.1, kohta 2	<p>FA katsoo, että Fivan suositus laajentaa EBA:n riskitekijöitä koskevaa ohjeistusta koskemaan myös muita kuin MOKin 7/2021 soveltamisalaan kuuluvia toimijoita johtaisi siihen, että kyseiset toimijat noudattaisivat</p>	<p>Fiva toteaa, että suositukset eivät ole sitovia. Jos valvottava tai muu finanssimarkkinoilla toimiva jättää noudattamatta</p>

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
 Julkinen

	suosituksia käytännössä sitovana normistona sekä siihen, että niiden noudattamatta jättäminen johtaisi negatiivisiin seuraamuksiin valvojan taholta.	Fivan suositusta, ei Fiva voi määrätä tämän johdosta seuraamuksia.
Luku 4.1, kohta 2	FA pyytää, että Fiva tarkentaisi, tuleeko EBA:n riskitekijöitä koskevaa ohjeistusta noudattaa sellaisenaan vai soveltuvin osin muihinkin kuin rahanpesulaissa tarkoitettuihin henki- ja muihin sijoitusvakuutuksiin.	Fiva on lisännyt luvun 4.1 kohtaan 2, luvun 6.1 kohtaan 2 ja luvun 8.1 kohtaan 2 maininnan "soveltuvin osin".
Luku 4.2	Fiva on omasta aloitteestaan katsonut tarpeelliseksi antaa määräyksiä ja ohjeita rahanpesulain 2 luvun 3 §:n 4 momentissa tarkoitettua keskusyhteisön laatimasta riskiarviosta. Fiva on pyytänyt ehdotettuihin uusiin määräyksiin ja ohjeisiin erillistä lausuntoa keskusyhteisöiltä. Keskusyhteisöt eivät vastustaneet lisäystä.	Fiva lisää lukuun 4.2 uudet kohdat 12 ja 18 keskusyhteisöjen laatimiin riskiarvioihin liittyen.
Luku 4.2, kohta 9	VM:n ehdottaa MOK-luonnoksen kohdan 9 selventämistä siltä osin, missä tilanteissa valvottavan on tunnistettava jakelukanaviin ja teknologioihin liittyvät riskit. Lisäksi VM toteaa, että voimassa olevassa rahanpesulain pykälässä säädetään myös liiketoimiin liittyvien rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskitekijöiden tunnistamisesta.	Fiva muokkaa kohtaa 9 VM:n esityksen mukaisesti.
Luku 4.2, kohta 10	FA esittää, että rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskien arviointia ei tarvitsisi tehdä yksittäisen tuotteen tai palvelun tasolla, vaan ne voitaisiin kategorisoida viranomaisten laatimien riskiarvioiden tapaan laajempiin ryhmiin ja niissä voitaisiin nojautua valvottavan	Fiva toteaa, että voidakseen kategorisoida tuotteita ja palveluita ryhmiin, ilmoitusvelvollisen tulee ymmärtää kuhunkin tuotteeseen ja palveluun liittyvät riskit. Kuten FA on lausunnossaan todennut, valvottavien edellytetään tunnistavan ja arvioivan uusiin tuotteisiin ja palveluihin liittyvät riskit

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

	tuotteen tai palvelun käyttöönottoa varten laatimiin riskiarvioihin.	ennen niiden käyttöönottoa. Fiva toteaa, että rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskien arvioiminen on osa tuotteiden ja palveluiden laajempaa riskien arviointia. Fiva toteaa, että valvottava voi arviotuaan uuden tuotteen tai palvelun riskit, käsitellä sitä jatkossa osana kategoriaa, johon kuuluvilla tuotteilla ja palveluilla on samanlainen riskiprofiili. Fiva tarkentaa kohtaa 10 tämän mukaisesti.
Luku 4.2, kohta 10	VM ehdottaa pohdittavaksi, olisiko MOK-luonnoksen kohtaa 10 vastaava yksikkökohtainen riskianalyysi tarpeen tuotteiden ja palveluiden lisäksi myös muiden kohdassa 9 tarkoitettujen osa-alueiden osalta.	Fiva toteaa, että asiakaskohtaisten riskien arvioinnista on annettu tarkempia määräyksiä ja ohjeita luvussa 6.2. Fiva ei koe tarpeelliseksi tässä yhteydessä lisätä muita tekijöitä koskevia määräyksiä tai ohjeita.
Luku 4.3, kohta 21	FA pyytää, että MOK-luonnoksessa selvennettäisiin, mitä riskiarvion ajantasaisuuden tarkistamisella tarkoitetaan.	Fiva lisää FA:n lausunnon johdosta lukuun 4.3 kohdan 29, jossa todetaan, että ajantasaisuuden tarkistamisella tarkoitetaan sitä, että valvottava tarkistaa, onko riskiarviota tai riskinottohalukkuutta koskevaa linjausta tarpeen päivittää. Lisäksi lisätään kohta 30, jossa suositetaan ottamaan huomioon EBA:n riskitekijöitä koskevien ohjeiden riskiarvion ajantasalla pitämistä koskevat ohjeet.
Luku 4.3, kohta 25	VM katsoo, että MOK-luonnoksen kohdan 25 osalta jää epäselväksi, kuinka usein valvottavan edellytetään varmistavan riskinottohalukkuutta koskevan linjauksen ajantasaisuus.	Fiva täsmentää kohdan 27 (MOK-luonnoksen kohta 25) sanamuotoja siten, että valvottavan tulee luoda omat menettelytavat riskinottohalukkuutta koskevan linjauksen ajantasaisuuden tarkistamiseksi ja sen päivittämiseksi. Fiva ei siten anna määräystä siitä, kuinka usein ajantasaisuuden tarkistaminen tulee tehdä.

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
 Julkinen

Luku 5	VM pitää hyvänä, että Fiva antaa oman tulkintansa rahanpesulain 2 luvun 3 §:ssä säännellyistä toiminnan järjestämisestä, menettelytavoista ja organisaation järjestämisestä.	
Luku 5.1, kohta 4	FA katsoo, että MOK-luonnoksen mallimenetelmien määritelmä on laaja, ja että MOK-luonnokseen sisältyy useita vaatimuksia mallimenetelmien osalta. FA pyytää, että Fiva tarkentaisi, millaisiin toimenpiteisiin valvottavien tulisi em. vaatimusten täyttämiseksi ryhtyä.	Fiva ei koe tarkoituksenmukaiseksi tässä vaiheessa antaa aiheesta yksityiskohtaisempia määräyksiä tai ohjeita. Fiva viittaa EBAn riskitekijöitä koskevien ohjeiden kohtaan 4.75, jossa on annettu esimerkki siitä, mitä testaamisella tarkoitetaan jatkuvan seurannan monitorointijärjestelmien osalta.
Luku 5.1, kohta 4	FA ehdottaa, että MOK-luonnoksessa käytettäisiin mallimenetelmä -termin sijaan rahanpesulainsäädännön mukaista riskiarvion laadintamenetelmä - käsitettä.	Fiva toteaa, että riskienhallintaa koskevat mallimenetelmät -termiä käytetään rahanpesudirektiivin 8 artiklan 4 a alakohdassa ja rahanpesulain 2 luvun 3 §:n säännöksillä on implementoitu mainitun direktiivin kohdan vaatimukset kansalliseen lainsäädäntöön.
Luku 5.1, kohta 8	FA pyytää, että Fiva tarkentaisi, mitä toimintoa Fiva tarkoittaa sisäisellä valvonnalla MOK-luonnoksen kohdassa 8. FA pitää tärkeän myös, että MOK-luonnoksessa tuotaisiin selvemmin esille eri puolustuslinjojen roolia ja tehtäviä rahanpesun torjunnassa.	Fiva tarkentaa 5.1. luvun kohdassa 8 esitettävää tulkintaansa siten, että siitä ilmenee, että sisäiseen valvontaan kuuluvia toimintoja on ns. kolmen puolustuslinjan mallissa kaikissa puolustuslinjoissa. Fiva täydentää luvun 5.2 kuvausta kolmen puolustuslinjan roolista EBAn hallintoa ja ohjausta koskevan ohjeen lopullisen raportin sisältöä vastaten (kts. luku 5.2 kohta 19).
Luku 5.1, kohta 11	FA pyytää, että Fiva tarkentaisi, mitkä menettelyt, toimintaohjeet ja ohjeistukset ovat luonteeltaan sellaisia,	Toimintaperiaatteiden ja menettelytapojen laajuuden ja sisällön on oltava oikeassa suhteessa valvottavan

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

	että ne tulisi hyväksyttävä valvottavan ylimmän johdon tasolla.	tunnistamiin rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskeihin ja mm. valvottavan organisaation kokoon ja eri tehtäviin nähden. Siten valvottavien toimintaperiaatteiden ja menettelytapojen sisällössä, yksityiskohtaisuudessa ja laajuudessa on merkittäviä eroja. Fiva ei katso tarkoituksenmukaiseksi antaa tässä vaiheessa aiheesta yksityiskohtaisempaa ohjeistusta. Fiva toteaa kuitenkin, että ylitason periaatteet riskien vähentämiseksi ja tehokkaaksi hallitsemiseksi eri rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen osaluilla tulee aina hyväksyttävä valvottavan ylimmän johdon tasolla. Sen sijaan käytännön työohjeita, kuten esimerkiksi järjestelmien käyttöohjeita, ei tarvitse lähtökohtaisesti hyväksyttävä ylimmän johdon tasolla.
5.2.1, kohta 17	FA ehdottaa, että MOK-luonnoksen kohdassa 17 ”riskienhallinnan toiminnot ja compliance -toiminnot (toinen puolustuslinja)” käytettäisiin riskienhallinnan sijaan termiä riskienvalvonta, koska riskienhallinta kuuluu ensimmäisen puolustuslinjan tehtäviin.	Fiva toteaa, että EBA:n ohjeissa hallinnosta ja ohjauksesta, joihin luvun 5.2.1 kohdassa 18 viitataan, käytetään tältä osin termiä riskienhallintatoiminto (risk management function). <i>Final report on Guidelines on internal governance</i> -asiakirjan kohdassa 33 kuvataan sitä, kuinka EBA:n päivitettyssä ohjeessa on valittu käyttää risk management function termiä aiemmin käytetyn risk control function termin sijaan. Myös ohjeiden suomenkielisessä käännöksessä on vastavasti korvattu aiemmin käytetty riskienvalvontatoiminto termillä riskienhallintatoiminto. Fiva ei näe siten tarkoituksenmukaiseksi muuttaa termiä FA:n ehdottamien tavoin. Fiva lisää kuitenkin riskienhallintotoiminnon yhteyteen maininnan sen riippumattomuudesta, joka selventää, että tässä on kyse toisen puolustuslinjan toiminnosta.

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

<p>Luku 5.2, kohdat 27–28</p>	<p>FA toteaa, ettei se pidä MOK-luonnoksen kohdassa 27 esitettyä erityisen vastualueen asettamista yksittäiselle hallituksen jäsenelle niiden tavoitteiden mukaisena, jotka osakeyhtiölaki asettaa yhtiön hallinnon järjestämiselle. FA katsoo, että rahanpesulain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonasta vastaavan henkilön nimeäminen hallituksen tasolta ei ota riittävästi huomioon osakeyhtiölain 6 luvun säännöksiä.</p> <p>FA pyytää Fivaa lisäksi tarkentamaan sitä, mitä MOK-luonnoksen kohdassa 28 tarkoitetaan rahanpesulain vaatimustenmukaisuudesta vastaavan henkilön yhteyshenkilönä toimimisella ja mitä tehtäviä tähän rooliin Fivan käsityksen mukaan kuuluu,</p>	<p>Fiva toteaa, että rahanpesudirektiivin 46 artiklan 4 kohta edellyttää vastuuhenkilön nimeämistä ilmoitusvelvollisen johdosta ja tämä vaatimus on kansallisesti implementoitu rahanpesulain 9 luvun 1 §:n 1 momentissa.</p> <p>Fiva viittaa EBA:n hallinnosta ja ohjauksesta antamien ohjeiden (EBA/GL/2021/05) kohtaan 31. Fiva toteaa, että se on kohdassa 29 (MOK-luonnoksen kohta 28) todennut, ettei vastuutehtävän antaminen tarkoita poikkeusta johdon vastuuta yleisesti koskevista säännöksistä.</p> <p>Fiva tarkentaa kohdassa 27 (MOK-luonnoksen kohta 27) esitettyä tulkintaansa poistamalla viittauksen siitä, että muun vastaavassa asemassa olevan henkilön tulisi kuulua ylimpään johtoon. Tällä muokkauksella halutaan korostaa sitä, että valvottavalla on suhteellisuusperiaate huomioiden harkintavaltaa siinä, kuinka korkealta organisaatiotasolta nimitettävä henkilö tulee valita. Kohtaa 27 on täydennetty lisäämällä ohje siitä, että harkinnassa tulisi ottaa huomioon valvottavan yhtiömuodon ohella valvottavan organisaatiokenttä ja valvottavan toiminta (laatu, laajuus ja monimuotoisuus). Myös esimerkkiluetteloa on täydennetty.</p> <p>Fivan tulkinta johdosta nimitettävän henkilön vaatimuksien suhteen muutetaan omaksi kohdaksi 28.</p> <p>EBA:n vaatimustenmukaisuuden valvontaa koskevissa ohjeissa on ohjeistettu tarkemmin johdosta nimitettävän henkilön ja rahanpesulain vaatimustenmukaisuudesta vastaavan henkilön rooleista ja tehtävistä. Fiva ei katso siten</p>
-------------------------------	--	---

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

		tarpeelliseksi tarkentaa sitä, mitä yhteyshenkilönä toimimisella kohdassa 29 (MOK-luonnoksen kohta 28) tarkoitetaan.
5.2.3, kohta 30	FA ehdottaa, että ilmaisun ”vaatimustenmukaisuudesta vastaavan” sijaan MOK-luonnoksen kohdassa 30 käytettäisiin ilmaisua ”vaatimuksenmukaisuuden valvonnasta vastaavan”, koska nämä ovat eri asioita.	Fiva toteaa, että Suomessa on käytetty compliance officer:sta useita eri käännöksiä, joista yksi on vaatimustenmukaisuudesta vastaava henkilö. Fiva katsoo kuitenkin, että FA:n esittämä uusi muotoilu täsmentäisi MOK-luonnoksessa käytettyä termiä paremmin compliance officer:n roolin valvovaa luonnetta, jota on kuvattu mm. luvun 5.2.3 kohdassa 32 (MOK-luonnoksen kohta 30), ja siten Fiva tekee MOK:iin FA:n ehdottoman muokkauksen.
5.2.3, kohdat 30 ja 31	FA pyytää, että Fiva selventäisi, onko MOK-luonnoksen kohtia 30 ja 31 tulkittava siten, että jos erillistä Anti-Money Laundering Compliance -organisaatiota ei ole nimetty, toimintaperiaatteiden ja menettelytapojen noudattamisen valvonta on Anti-Money Laundering Compliance Officerin vastuulla.	Fiva toteaa, että compliance-toiminnon tehtävät ja näihin toimintoihin osallistuvien henkilöiden määrät voivat vaihdella suuresti valvottavan organisaation koon ja toimialan mukaan. Jollakin valvottavalla tätä tehtävää voi hoitaa vain yksi henkilö. On myös mahdollista, että tällä henkilöllä on lisäksi muitakin tehtäviä. Fiva on antanut määräykset ja ohjeet 14/2021 EBAn hallintoa ja ohjausta koskevien ohjeiden noudattamisesta. EBAn ohjeet eivät edellytä, että aina olisi perustettava erillinen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevien säännösten noudattamista valvova toiminto. Myöskään EBAn vaatimustenmukaisuuden valvontaa koskevissa ohjeissa ei ole edellytetty erillisen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevien säännösten noudattamista valvovan toiminnon perustamista.

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
 Julkinen

		<p>Silloinkin, kun edellä tarkoitettua erillistä toimintoa ei ole perustettu, valvottavan tulee nimetä rahanpesulain 9 luvun 1 § 1 momentissa tarkoitettu rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevien säännösten vaatimustenmukaisuuden valvonnasta vastaava henkilö, jos se on perusteltua ilmoitusvelvollisen koko ja luonne huomioon ottaen.</p>
5.2.3, kohta 32	<p>FA pyytää, että Fiva tarkentaisi, ettei vaatimustenmukaisuuden valvonnasta vastaava henkilön nimittäminen johdon tasolla tarkoita sitä, että konsernissa tai muussa yritysryhmässä jokaisen yhtiön tulisi nimittää tällainen henkilö esim. hallituksen jäseneksi, vaan sitä, että häntä koskeva nimityspäätös tehdään johdon tasolla, mutta valvottava voi muuten päättää compliance-toiminnon järjestämisestä lain mahdollistamissa puitteissa.</p>	<p>Fiva toteaa, että sen suositus on, että vaatimustenmukaisuuden valvonnasta vastaavan henkilö nimitetään riittävän korkealta organisaatiotasolta niin, että tällä on riittävä toimivalta itsenäisesti raportoida havainnoistaan suoraan MOK:n luvussa 5.2.2.2 tarkoitettulle johdosta nimitettävälle valvonnan vastuuhenkilölle.</p> <p>Valvottavan tulee itse arvioida, mikä on riittävän korkea organisaatiotaso tälle henkilölle, kun otetaan huomioon valvottavan organisaation koko ja rakenne sekä eri organisaatioitasoille kuuluvat toimivaltuudet. Siten suositusta ei tule tulkita siten, että tämä henkilö tulisi nimetä hallituksen jäseneksi.</p> <p>EBA:n vaatimustenmukaisuuden valvontaa koskevissa ohjeissa on tarkempaa ohjeistusta henkilön nimittämiseen.</p>
Luku 5.2.3, kohta 32	<p>FA pyytää Fivaa tarkentamaan, mitä MOK-luonnoksen kohdassa 32 mainittu raportointi tarkoittaa ja mitä raportoinnin tulisi vähintään käsittää.</p>	<p>EBA:n vaatimustenmukaisuuden valvontaa koskevien ohjeiden kohdissa 48 ja 50 on annettu tarkempaa ohjeistusta siitä, mitä raportoinnin tulisi käsittää.</p>
Luku 5.3.1	<p>VM muistuttaa rahanpesusääntelyn osittaisuudistusta valmistelleen työryhmän haasteista liittyen</p>	<p>Fiva toteaa, että rahanpesulain osittaisuudistuksessa työryhmän esittämät muotoilut työntekijöiden</p>

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

	<p>työntekijöiden taustaselvityksiä koskevaan sääntelyyn. Hallituksen esitysluonnoksen (HE 236/2021 vp) jatkovalmistelussa lausuntokierroksen jälkeen VM päätti ottaa ko. kohdan pois esityksestä.</p> <p>Myös FA kiinnittää huomiota siihen, että rahanpesulainsäädäntöön ei sisälly työntekijöiden taustaselvityksiä koskevaa sääntelyä. FA katsoo, että Fivan ei pitäisi tuoda MOKiin ohjetta, jossa on kyse periaatteellisesti merkittävästä asiasta ilman lainsäädännön nimenomaista kirjausta.</p>	<p>taustaselvityksistä olisivat olleet ilmoitusvelvollisia sitovia ja ne menivät myös sisällöllisesti merkittävästi pidemmälle kuin, mitä MOK:ssa suositellaan.</p> <p>Fiva toteaa, että mm. tietosuojavaltuutettu totesi rahanpesulain osittaisehdotuksessa ehdotetun muutoksen vaikuttaneen perustellulta ottaen huomioon sen, että muutos perustui tarpeeseen saattaa kansallinen lainsäädäntö vastaamaan paremmin rahanpesudirektiivien vaatimuksia ja pykälää ehdotettiin täydennettäväksi komission osoittaman puutteen johdosta. Tietosuojavaltuutettu kiinnitti kuitenkin huomiota sääntelyn tarkkarajaisuuteen ja totesi, että olisi tärkeää tarkastella riskiperusteisesti ehdotetun säännöksen tarkkarajaisuutta ja selkeyttä, jotta ilmoitusvelvolliset eivät ryhtyisi toteuttamaan taustaselvityksiä laajemmin, kuin ehdotettavassa sääntelyssä on tarkoitettu.</p> <p>Fiva toteaa, että MOK:ssa on viitattu perustuslain 10 §:n mukaiseen yksityiselämään ja henkilötietojen suojaa rajoittaviin vaikutuksiin, jotka valvottavien tulisi ottaa huomioon taustaselvityksiä tehdessään. Fiva lisää kuitenkin selvyyden vuoksi kohtaan 43 (MOK-luonnoksen kohta 42) suosituksen siitä, ettei taustaselvityksiä tehdä laajemmin kuin, mikä on työntekijän työtehtäviin liittyvän taustan selvittämiseltä tarpeen.</p> <p>Lisäksi Fiva korostaa, ettei MOK:n suosituksiin sisälly rahanpesulain osittaisuudistusta valmistelleen työryhmään esitykseen sisältyneitä kohtia koskien työntekijöiden nuhteettomuutta. Tältä osin oikeusministeriö oli esittänyt, että on hieman epäselvää, mitä nuhteettomuuden arviointi tarkoittaisi.</p>
--	--	---

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Luku 5.3.1, kohta 43	<p>FA toivoo tarkennettavan, mitä Fiva tarkoittaa kevyemmillä menettelytavoilla, joilla varmistetaan, että työntekijä täyttää työhönottotilanteessa ja myös sen jälkeen jatkuvasti muun muassa ammattitaidolle asetetut vaatimukset, kuten muodollisen kelpoisuuden sekä riittävän koulutus- ja kokemustaustan.</p> <p>Lisäksi FA toivoo tarkennettavan, miten valvottavan tulisi työhönottotilanteen jälkeen varmistua, että työntekijä täyttää ”jatkuvasti muun muassa ammattitaidolle asetetut vaatimukset.” FA pyytää Fivalta myös tarkennusta siihen, miten jatkuvaa monitorointia tulisi tehdä ja varmistusta sille, että tämä on yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain (759/2004) kanssa.</p>	<p>Fiva toteaa, että MOK:n kohdassa 44 (MOK-luonnoksen kohta 43) on jo kuvattu esimerkein sitä, mitä kevyemmillä menettelytavoilla tarkoitetaan työhönottotilanteessa. Valvottavan tulee kuitenkin myös työhönottotilanteen jälkeen varmistaa MOK:n kohdassa 47 (MOK-luonnoksen kohta 46) esitetyn Finanssivalvonnan rahanpesulain 9 luvun 1 §:n 1 momentin tulkinnan mukaisesti se, että työntekijöillä on valmiudet suoriutua työtehtävistään sääntelyn ja valvottavan toimintaperiaatteiden ja menettelytapojen edellyttämin tavoin. Siten valvottavan tulee arvioida myös työsuhteen aikana sitä täyttääkö työntekijä edelleen tehtävään liittyvät ammattitaidolle asetetut vaatimukset vai tuleeko työntekijän esim. saada lisäkoulutusta tehtäviensä hoitamiseksi. On syytä huomioida, etteivät työntekijöiden tehtävät tyypillisesti pysy staattisina vaan esim. sääntelymuutosten ja valvottavan sisäisten muutosten johdosta useat työtehtävät vaativat jatkuvaa kouluttautumista ja taitojen edelleen kehittämistä. Useat valvottavat tekevät jo nykyään osaamiskartoituksia ja henkilökohtaisia koulutus- ja kehityssuunnitelmia, joiden tarkoituksena on varmistaa, että työntekijöiden osaaminen vastaa valvottavan eri työtehtäville asettamaa vaatimustasoja. Koulutus- ja kehityssuunnitelmia voidaan tehdä esimerkiksi osana kehityskeskusteluja.</p> <p>Fivan suosituksien tarkoituksena on varmistaa, että valvottavilla on toimintaperiaatteet ja menettelytavat sen varmistamiseksi, että niiden työntekijöiden koulutus, ammatillinen kokemus, henkilökohtaiset ominaisuudet ja kyky täyttävät tehtävälle asetetut vaatimukset sekä työhönottotilanteessa että sen jälkeen. Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan tämä</p>

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

		ei edellytä sen tyyppistä monitorointia, joka voisi olla ristiriidassa yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain (759/2004) kanssa.
Luku 5.3.1, kohdat 40 ja 43	FA toteaa, että toisin kuin Suojelupoliisin laatimat taustaselvitykset ja rikosrekisterilain taustaselvitykset, yksinomaan koulu- ja työhistorian selvittäminen ei kerro työntekijän luotettavuudesta kohdan 40 ohjeessa tarkoitettulla tavalla.	<p>Fivan toteaa, että ohje ei pidä sisällään nimenomaista suositusta rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen toiminnoissa työskentelevien työntekijöiden luotettavuuden selvittämiseksi. MOK:n taustaselvityksien tekemistä koskevaan Fivan suositukseen liittyen on kerrottu, että taustaselvitysten tarkoituksena on varmistaa, etteivät valvottavan työntekijät väärinkäytä asemaansa rahanpesua ja/tai terrorismin rahoittamista koskeviin tarkoitukseen.</p> <p>Fiva toteaa, että tietyissä rajatuissa työtehtävissä on mahdollista teettää työntekijän suostumuksella Suojelupoliisin turvallisuusselvitys. Monissa ensimmäisen, toisen ja kolmannen puolustuslinjan rahanpesun estämiseen liittyvissä tehtävissä turvallisuusselvityksen tekeminen ei ole kuitenkaan mahdollista. Näissä tilanteissa valvottavan mahdollisuudet varmistaa, etteivät valvottavan työntekijät väärinkäytä asemaansa rahanpesua ja/tai terrorismin rahoittamista koskeviin tarkoitukseen, ovat rajatummalla. Myös näissä tilanteissa tulee kuitenkin varmistaa, että työntekijä täyttää työtehtäville asetetut vaatimukset ja riskiperusteisesti arvioida esimerkiksi sitä, missä määrin työnhakijan antamien tietojen oikeellisuus on tarpeen varmistaa ja miten oikeellisuus varmistetaan. Tältä osin MOK:ssa on annettu myös esimerkkejä.</p> <p>Fiva on ohjeessa 43 (MOK-luonnoksen kohta 42) halunnut korostaa, että työntekijöiden taustan selvittämisellä on perustuslain 10 §:n mukaista yksityiselämää ja henkilötietojen</p>

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
 Julkinen

		<p>suojaa rajoittavia vaikutuksia ja se lisää kohtaan 43 (MOK-luonnoksen kohta 42) vielä suosituksen siitä, että valvottavan tulisi kiinnittää huomiota siihen, ettei taustaselvityksiä tehdä laajemmin kuin, mikä on työntekijän työtehtäviin liittyvän taustan selvittämiseksi tarpeen.</p>
<p>Luku 5.4, kohta 57</p>	<p>VM:n on pyytänyt, että Fiva harkitsisi ohjeen antamista siitä, miten valvottavan tulee toimia tilanteessa, jossa se haluaa käyttää Fivan ilmoituskanavaa rahanpesulain 7 luvun 8 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla.</p>	<p>Fiva lisää kohdan 60 koskien valvottavan hakemusta Fivan ilmoituskanavan käyttämiseksi rahanpesulain 7 luvun 8 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla.</p> <p>Lisäksi Fiva tarkentaa kohtaa 58 (MOK-luonnoksen kohta 57) siten, että siinä todetaan, että valvottavan rikkomusepäilyjen ilmoittamista ja näiden käsittelyä koskevien menettelytapojen tulee olla valvottavan toiminnan luonteen ja kokoon nähden oikeasuhtaiset.</p>
<p>Luku 5.5, kohta 64</p>	<p>FA pyytää, että Fiva vahvistaisi, koskeeko MOK-luonnoksen kohdassa 64 viitattu rahanpesulain 9 luvun 2 §:n 4 momentin säännös tilanteita, joissa sivuliike tai tytäryritys on sijoittunut ETA-alueen ulkopuolelle.</p>	<p>Fiva toteaa, että kyseisessä kansallisen lain säännöksessä ei nimenomaisesti oteta kantaa siihen, onko kyse pelkästään kolmansista maista. Kansallisella säännöksellä on implementoitu neljännen rahanpesudirektiivin 45 artiklan 4 ja 5 kohdat, joissa sen sijaan puhutaan nimenomaan kolmansista maista. Näin ollen voidaan olettaa kansallisessakin laissa tarkoitetun kolmansia maita. Fiva täydentää asiaa koskevan kohdan 65 (MOK-luonnoksen kohta 63) tekstiä tältä osin.</p>
<p>Luku 6.2, kohta 11</p>	<p>FA pyytää, että Fiva tarkentaisi, edellytetäänkö MOK-luonnoksessa sitä, että kunkin asiakkaan riski tulee</p>	<p>Fiva toteaa, että kunkin asiakkaan riski tulee arvioida yksilöllisesti ottaen huomioon asiakkaan tuntemistiedot. Yksilöllisessä arvioinnissa valvottava voi hyödyntää luvun 5.1 kohdassa 4 tarkoitettuja riskienhallintaa koskevia</p>

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
 Julkinen

	<p>arvioida yksilöllisesti vai onko riskin arviointi mahdollista tehdä asiakas- sekä tuote- ja palveluryhmittäin.</p>	<p>mallimenetelmiä. Asiakkaiden riskiluokittelussa voidaan siis hyödyntää järjestelmäpohjaista riskiluokittelua eikä riskiluokittelua tarvitse aina tehdä manuaalisesti. Kukin valvottava luo itse omat riskiperusteiset menettelytavat asiakkaiden riskiluokittelulle. Mikäli asiakkaan riskiluokka määritettäisiin esimerkiksi yksin asiakkaan käyttämän tuotteen mukaan, menettely ei täyttäisi rahanpesulain 3 luvun 1 §:ssä 2 momentin vaatimuksia asiakassuhteen riskiperusteisen arvioinnin osalta.</p>
<p>Luku 6.2, kohta 6</p>	<p>FA katsoo, että kohdassa mainittu alaviite viittauksiin on virheellinen.</p>	<p>Alaviitteessä 18 (MOK-luonnoksen alaviite 15) on tarkoitus viitata lukuun 5.1, jossa on käsitelty tarkemmin ilmoitusvelvollisen velvoitetta laatia toimintaperiaatteet ja menettelytavat asiakkaan tuntemiseksi. Fiva korjaa viittauksen.</p>
<p>Luku 6.2, kohta 14</p>	<p>FA pyytää, että Fiva tarkentaisi, tarkoittaako MOK-luonnoksen määräyksen kohta 14 sitä, että valvottavan tulee kalibroida asiakkaiden riskitasot siten, että suurin osa asiakkaista sijoittuu ns. keskitasolle. Lisäksi FA pyytää lakisääteisten vakuutusten osalta tarkennusta, miten asiakkaan riskitasossa tulisi huomioida lakisääteiset vakuutukset suhteessa valtioneuvoston asetuksen (929/2021) 4 §:ään koskien vähäriskisiä vakuutus tuotteita.</p>	<p>Fiva ei anna määräyksiä tai ohjeita siitä, mille tasolle suurin osa valvottavan asiakkaista tulisi luokitella. Valvottavien on itse päätettävä niille sopivimmasta riskien luokittelutavasta. Soveltuvaan riskien luokittelutapaan vaikuttaa valvottavan liiketoiminnan luonne ja koko sekä ne rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskit, joita valvottavan toimintaan ja sen asiakkaisiin liittyy. Sen jälkeen, kun valvottava on laatinut riskiarvion ottaen huomioon sekä ominaisriskit että sen riskien hallintatoimiin liittyvät riskiä vähentävät tekijät, tulee yksittäiset asiakassuhteet luokitella niiden arvioidun rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskin mukaisesti ja tässä vaiheessa valvottava voi vielä painottaa eri riskitekijöitä eri tavalla niiden suhteellisen merkityksen mukaan.</p> <p>Kohdassa 14 on todettu, ettei asiakkaiden riskiluokittelumenetely saa olla luonteeltaan sellainen, joka aiheettomasti</p>

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
 Julkinen

		<p>johtaisi siihen, että suurin osa asiakkaista luokitellaan tavallista matalariskisemmiksi tai sellainen, joka aiheuttomasti johtaa tilanteeseen, jossa yhtäkään asiakassuhdetta ei luokitella korkeariskiseksi. Esimerkiksi silloin, kun valvottava tarjoaa alhaisen riskin tuotteita ja palveluita, eikä asiakkaaseen tai toimintaan muuten liity riskiä nostavia tekijöitä, voisi olla tilanne, jossa iso osa asiakkaista luokitellaan aiheellisesti tavallista matalariskisemmiksi. Vastaavasti esimerkiksi pienellä valvottavalla, jolla on vain hyvin rajallinen määrä asiakassuhteita kerrallaan, voi olla tilanne, jossa kukaan valvottavan senhetkisistä asiakkaista ei ole tullut aiheellisesti luokitellut korkeariskiseksi.</p> <p>Riskitekijöiden painotusta on käsitelty EBA:n riskiperusteisten ohjeiden kohdissa 3.4-3.7.</p>
Luku 6.3.1	<p>FA ehdottaa, että asiakkaan tuntemisen määritelmässä eroteltaisiin asiakkaan tunnistaminen ja henkilöllisyyden todentaminen omiksi kohdiksi. Lisäksi FA ehdottaa, että Fivan valvottavatiedote 47/2020 (Asiakkaan tuntemistietojen päivittämisen tulee tapahtua riskiperusteisesti – tarpeettomia palvelujen rajoittamisia tulee välttää) sisällytettäisiin MOK-luonnokseen soveltuvin osin.</p>	<p>Fiva toteaa, että tunnistamisen ja henkilöllisyyden todentaminen on määritelty rahanpesulain 1 luvun 4 §:ssä ja myös MOK:ssa on ohjeiden asiayhteyden selkiinnyttämiseksi kuvattu näitä nimenomaisia lain säännöksiä. Fiva toteaa lisäksi, että valvottavatiedotteita ei kumota. Valvottavatiedotteen 47/2020 sisältö on otettu soveltuvin osin mukaan MOK:aan.</p>
Luku 6.3.1, kohta 17	<p>FA pyytää, että Fiva selventäisi MOK-luonnoksessa, tuleeko epäilyttävän liiketoimen kyseessä ollessa valvottavan tunnistaa asiakkaansa ja todentaa tämän henkilöllisyys uudestaan, vaikka asiakkaan henkilöllisyydestä ei olisi epäselvyyttä.</p>	<p>Fiva olettaa, että FA on lausunnossaan tarkoittanut viitata rahanpesulain 3 luvun 2 §:n 1 momentin 3 alakohtaan. Fiva toteaa, että ottaen huomioon rahanpesudirektiivin 11 artiklan e alakohdan sanamuodon, kyseisen lain kohdan tarkoituksena on velvoittaa ilmoitusvelvollinen tunnistamaan asiakkaansa ja todentamaan tämän henkilöllisyys niissä</p>

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

		<p>epäilyttävää liiketoimea koskevissa tilanteissa, joissa momentin 1 tai 2 kohdan summarajat eivät ylity eikä ole toisaalta myöskään kyse vakituisen asiakassuhteen perustamisesta, jonka yhteydessä asiakas olisi jo asiakassuhdetta perustettaessa tunnistettu ja asiakkaan henkilöllisyys todennettu. Jos valvottava on jo tunnistanut asiakkaansa ja todentanut asiakkaansa henkilöllisyyden muista rahanpesulain 3 luvun 2 §:n 1 momentissa tarkoitetuista syistä, ei sen ole tarpeen todentaa asiakkaansa henkilöllisyyttä uudelleen silloin, kun kyse on epäilyttävästä liiketoimesta. Kuitenkin aina, jos valvottava epäilee aiemmin todennetun asiakkaan henkilöllisyyden todentamistietojen luotettavuutta tai riittävyttä, henkilöllisyys tulee todentaa uudelleen (rahanpesulain 3 luvun 2 §:n 1 momentin kohta 4).</p> <p>Fiva lisää kohdan 26.</p>
Luku 6.3	Rahoitusvakausrivasto (RVV) nostaa esiin tilanteen, miten tulisi käsitellä usean henkilön yhteenliittymää, jolla ei ole oikeushenkilöluonnetta (esim. kuolinpesä, rekisteröitymättömät yhdistykset).	<p>Rahanpesulain 3 luvun 3 §:n 2 momentin mukaan oikeushenkilöistä tulee säilyttää asiakkaan tuntemistietoina mm. oikeushenkilön rekisterinumero, rekisteröimispäivä ja rekisteriviranomainen. Fivan tulkinnan mukaan oikeushenkilön rekisterinumeroilla tarkoitetaan Suomessa y-tunnusta. Siten niissä tapauksissa, joissa asiakkaalla on y-tunnus, voidaan asiakkuus avata oikeushenkilön nimiin.</p> <p>Esimerkiksi rekisteröitymätön yhdistys ei ole oikeushenkilö eikä sen nimiin voida avata asiakkuutta. Myöskään esim. tie- ja vesiosakaskuntien nimiin ei voida avata asiakkuutta, jos niillä ei ole y-tunnusta. Tästä johtuen asiakkuus perustetaan tyypillisesti edellä kuvatuissa tapauksissa vastuuhenkilön nimiin, jonka osalta kerätään rahanpesulain edellyttämät tuntemistiedot. Erityisiä haasteita voi kuitenkin</p>

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
 Julkinen

		<p>liittyä mm. tilanteisiin, joissa henkilö, jonka nimiin asiakkuus on perustettu, kuolee. Fivan näkemyksen mukaan olisi tarkoituksenmukaista pohtia sitä voitaisiinko sääntelyssä y-tunnuksen myöntämisedellytyksiä laajentaa esim. tiekuntien ja vesiosakaskuntien osalta siten, että ne voisivat saada y-tunnuksen riippumatta siitä, onko niillä yritys- ja yhteisötietolain 3 §:ssä säädettyä toimintaa.</p> <p>Fiva lisää erityisiä ohjeita kuolinpesien osalta lukuihin 6.3.1 ja 6.3.4.</p>
Luku 6.3.1, kohta 23	<p>VM kehottaa Fivaa harkitsemaan, olisiko MOK-luonnoksen ohjeessa 23 (luotettavina- ja riippumattomina pidetyt rekisterilähteet) tarpeen muistuttaa MOK-luonnoksen suosituksesta 122, jonka mukaan rekisteröityjen tietojen käyttökelpoisuutta rajoittaa se, ettei rekisteröityjä edunsaajatietoja ole päivitetty tai valvottavalla on muuten syytä epäillä niiden paikkansapitävyyttä.</p>	<p>Fiva toteaa, että kohdassa 122 viitataan tilanteisiin, joissa rekisteröityjen tietojen käyttökelpoisuutta rajoittaa se, ettei rekisteröityjä edunsaajatietoja ole päivitetty tai valvottavalla on muuten syytä epäillä niiden paikkansapitävyyttä. Sama rekisteröityjen tietojen ajantasaisuuteen liittyvä ongelma voi kuitenkin liittyä myös muihin rekisteröityihin tietoihin kuin edunsaajatietoihin.</p> <p>Fiva siirtää MOK-luonnoksen kohdan 23 viittauksen rekisterilähteisiin kohtaan 42 (MOK-luonnoksen kohta 40). Fiva lisää uuden kohdan 43, jossa suositetaan huomioimaan rekisteritietojen käyttökelpoisuuteen liittyvistä rajoitteista tilanteissa, joissa tietoja ei ole päivitetty tai valvottavalla on muuten syytä epäillä niiden paikkansapitävyyttä.</p>
Luku 6.3.1, kohta 23	<p>FA katsoo, että MOK-luonnoksen ohje 23, joka koskee rekistereitä, joita Fivan tulkinnan mukaan voidaan ainakin pitää luotettavina ja riippumattomina lähteinä, on mahdollisesti ristiriidassa Fivan valvottavatiedotteen 47/2020 kanssa. Lisäksi FA toteaa, että ohje 23</p>	<p>Fivan valvottavatiedotteessa 47/2020 todetaan, että "[a]siakkaan henkilöllisyyden todentaminen suoritetaan pankkiasiain yhteydessä joko sähköisesti asiakkaan vahvaan tunnistamiseen tarkoitettuja etävälineitä käyttäen taikka fyysisesti pankkikonttorissa. Näissä tilanteissa</p>

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
 Julkinen

	<p>vaikuttaa olevan ristiriidassa MOK-luonnoksen kohtien 30-33 ja 35 kanssa.</p>	<p>pankki pystyy myös päivittämään järjestelmiinsä henkilöllisyyden todentamiseen käytetyn menetelmän tai asiakirjan tiedot. Lisäksi Fiva pitää hyvänä pankkien tapaa tarkistaa automaattisesti väestötietojärjestelmästä suomalaisen henkilötunnuksen omaavien asiakkaidensa henkilötietojen ajantasaisuus."</p> <p>MOK:n ohjeella 23 ei ole ollut tarkoitus muuttaa tätä valvotavatiedotteessa esitettyä kantaa. Luettavuuden helpottamiseksi Fiva siirtää MOK-luonnoksen kohdassa 23 olleen rekisterilähteitä koskevan ohjeen, jota on muokattu Valtiovarainministeriön kommenttien mukaisesti, oikeushenkilöiden tunnistamista koskevaan kohtaan ja lisäksi täsmentää asiaa myös luonnollisen henkilön tunnistamista ja henkilöllisyyden todentamista koskevan luvun kohtaan 34 tehdyillä esimerkillä.</p>
Luku 6.3.1, kohta 23	<p>FA toivoo, että Fiva lisäisi vielä esimerkkejä, mitä se pitää luotettavina ja riippumattomina lähteinä henkilöllisyyden todentamisessa, erityisesti ulkomaalaisten tahojen pitämien rekisterien osalta.</p>	<p>Fiva toteaa, ettei MOK:ssa ole mahdollista ylläpitää ajantasaisia ja luotettavia listoja ulkomaalaisten tahojen ylläpitämistä rekistereistä.</p>
Luku 6.3.1, kohta 27	<p>IF ehdottaa, että asiakkaan liiketoiminnan keskeytyminen tulee poistaa MOK-luonnoksen tulkintaohjeesta 27 henkilöllisyyden todentamisen myöhentämisen edellytyksenä vähäisessä rahanpesuriskin tilanteessa.</p> <p>Lisäksi näitä tilanteita koskeva vaatimus henkilöllisyyden todentamista mahdollisimman pian tulee poistaa. IF katsoo, että MOK-luonnoksen tulkinta käytännössä</p>	<p>Fiva toteaa, että kohdan 28 (MOK-luonnoksen kohta 27) mukaan rahanpesulain 3 luvun 2 §:n 4 momentti tarkoittaa sitä, että henkilöllisyyden todentaminen voidaan viedä päätökseen asiakassuhteen perustamisen jälkeen vain, jos se on tarpeen asiakkaan liiketoiminnan keskeyttämisen välttämiseksi ja jos rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riski on vähäinen. Näissäkin tilanteissa asiakkaan tuntemis- ja</p>

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

	<p>estäisi vahinkovakuutusten kuten matkavakuutusten puhelinmyynnin.</p>	<p>todentamistoimet on vietävä päätökseen niin pian kuin se on käytännössä mahdollista.</p> <p>Lausuntopalautteessa esitetyt esimerkit, jotka koskevat vähäriskisiä vakuutustuotteita ja -palveluita ja joissa kuluttaja-asiakkaalla on välitön vakuutusturvan tarve, ovat tilanteita, joissa rahanpesulain mahdollistama viivästetty henkilöllisyyden todentaminen voisi tulla kyseeseen.</p> <p>Selvyyden vuoksi Fiva lisää kohtaan 28 soveltamisesimerkin tilanteesta, jossa henkilöllisyyden todentaminen voidaan tehdä asiakassuhteen perustamisen jälkeen.</p>
Luku 6.3.1, kohta 27	<p>FA toivoo, että Fiva selventäisi, voiko asiakkaan henkilöllisyyden todentaa asiakassuhteen perustamisen jälkeen muillakin perusteilla, esim. vähäisen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskin perusteella tilanteessa, jossa asiakassuhteeseen voidaan soveltaa yksinkertaistettua tuntemismenettelyä.</p>	<p>Kuten kohdassa 28 (MOK-luonnoksen kohta 27) on todettu, Fivan tulkinnan mukaan henkilöllisyyden todentaminen voidaan viedä päätökseen asiakassuhteen perustamisen jälkeen vain, jos se on tarpeen asiakkaan liiketoiminnan keskeyttämisen välttämiseksi ja jos rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riski on vähäinen. Siten pelkästään se seikka, että asiakassuhteeseen voidaan soveltaa yksinkertaistettua tuntemismenettelyä, ei ole riittävä syy henkilöllisyyden todentamisen viivästämiselle.</p> <p>Tämä tulkinta vastaa myös neljännen rahanpesudirektiivin 14 artiklaa, jonka 1 kohdassa on ilmaistu pääsääntö, jonka mukaan asiakkaan ja tosiasiallisen omistajan ja edunsaajan henkilöllisyys todennetaan ennen liikesuhteen aloittamista tai liiketoimen suorittamista. 14 artiklan 2 kohdassa todetaan, että "asiakkaan ja tosiasiallisen omistajan ja edunsaajan henkilöllisyyden todentaminen viedään päätökseen liikesuhdetta luotaessa, jos se on tarpeen tavanomaisen liiketoiminnan keskeyttämisen välttämiseksi ja jos</p>

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

		<p>rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski on vähäinen. Näissä tilanteissa kyseiset menettelyt on toteutettava ensimmäisen yhteydenoton jälkeen niin pian kuin se on käytännössä mahdollista".</p> <p>Fiva lisää lf:n ja FA:n antaman lausuntopalautteen johdosta kohtaan 28 soveltamisesimerkin koskien tilanteita, joissa henkilöllisyyden todentaminen voi olla perusteltua asiakassuhteen perustamisen jälkeen.</p> <p>Lisäksi Fiva lisää kohtaan 29 tulkinnan, jonka mukaan rahanpesulain 3 luvun 2 §:n 4 momentti mahdollistaa edellä kerrotusta poiketen tilin avaamisen luotto- tai finanssilaitoksessa, mukaan lukien sellaiset tilit, joilla on mahdollista käydä kauppaa siirtokelpoisilla arvopapereilla, jos sovelletaan sopivia suojatoimia, joilla varmistetaan, että asiakas ei suorita liiketoimia tai että hänen puolestaan ei suoriteta liiketoimia ennen kuin rahanpesulain 3 luvun säädettyjä asiakkaan tuntemista koskevia velvollisuuksia noudatetaan täysimääräisesti.</p>
Luku 6.3.1, kohta 30	VM toteaa, että MOK-luonnoksen ohjeen (30) alaviite 17 ei näyttäisi liittyvän ohjeeseen.	Fiva toteaa, että kohdassa 32 (MOK-luonnoksen kohta 30) todetaan, että "ellei muusta lainsäädännöstä muuta johdu" ja alaviitteeseen on tuotu esimerkkejä tilanteista, joissa muusta lainsäädännöstä voi johtua muuta. Fiva on täydentänyt alaviitteen tekstiä luottavuuden parantamiseksi.
Luku 6.3.2, kohdat 31 ja 32	VM kysyy, olisiko valvottavia ohjeistettava luomaan menettelytavat myös sille, mitä tietoa asiakkaan tulee esittää henkilöllisyytensä todentamiseksi, sillä henkilöllisyyden todentamiseksi on mahdollista esittää myös	Fiva toteaa, että kohdassa 21 esitetty tulkinta pitää sisällään vaatimuksen siitä, että menettelytavoissa tulee ottaa

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
 Julkinen

	<p>luotettavasta ja riippumattomasta lähteestä peräisin olevaa tietoa. Samoin tiedon aitouden varmentamiseksi voisi olla tarpeen luoda menettelytavat (ohje 32).</p>	<p>kantaa siihen, mihin tietoihin tai asiakirjoihin asiakkaan henkilöllisyyden todentaminen voi perustua.</p> <p>Fiva täydentää kohdan 34 (MOK-luonnoksen kohta 32) ohjetta.</p>
<p>Luku 6.3.2, kohta 31</p>	<p>FA toivoo, että Fiva antaisi konkreettisia esimerkkejä siitä, miten menettelytavat tai asiakirjavaatimukset voivat erota asiakassuhdetta perustettaessa ja toisaalta asiakassuhteen aikana.</p>	<p>Fiva lisää FA:n toiveen mukaisesti kohtaan 33 (MOK-luonnoksen kohta 31) soveltamisesimerkin.</p>
<p>Luku 6.3.3, kohta 42</p>	<p>Vakuutusmeklariliitto (SVAM) katsoo, että vakuutusmeklariyhtiön välittäessä vakuutuksia asiakkaansa ja vakuutusyhtiön välillä MOK-luonnoksen ohjeen kohdan 42 noudattaminen ei ole mahdollista, sillä vakuutusottajan edustaja on toinen oikeushenkilö eli vakuutusmeklariyhtiö. SVAM katsoo, että MOK-luonnoksessa pitäisi ottaa kantaa edustajan tunnistamiseen myös siinä tilanteessa, että asiakkaan edustajana toimii toinen oikeushenkilö, eikä luonnollinen henkilö. SVAM viittaa myös laatimaansa parhaat käytänteet dokumenttiin.</p> <p>Myös FA pyytää, että Fiva antaisi ohjeen tilanteessa, jossa asiakkaan edustajana toimii toinen oikeushenkilö (esim. meklariyhtiö edustaa vakuutusottajaa).</p>	<p>Fiva toteaa, että MOK:ssa ei ole tarkoituksenmukaista antaa tässä vaiheessa yksityiskohtaista sektorikohtaista ohjeistusta asiasta. Vakuutusmeklariyhtiön edustaja tulee tunnistaa ja hänen henkilöllisyytensä todentaa, mutta yksittäisiä vakuutusmeklariyhtiön työntekijöitä ei tarvitsisi tunnistaa asiakkaan edustajina. Valvottavan tulisi kuitenkin riittävässä määrin selvittää, että he ovat vakuutusmeklariyhtiön työntekijöitä. Fiva on valmis keskustelemaan yksityiskohtaisista tulkintakysymyksistä valvottavien kanssa.</p>
<p>Luku 6.3.4</p>	<p>FA pyytää, että Fiva antaisi tulkinnan siitä, miten asiakkaan eli päämiehen henkilöllisyyden todentamisen osalta tulee toimia tilanteessa, jossa yleinen</p>	<p>Fiva toteaa, että rahanpesulaki edellyttää asiakkaan henkilöllisyyden todentamista riippumatta siitä, onko kyseessä edunvalvonnan piirissä oleva asiakas vai ei. Mikäli</p>

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
 Julkinen

	edunvalvoja edustaa asiakasta. FA pitää asiaa tärkeänä edunvalvonnassa olevien henkilöiden oikeuksien kannalta.	asiakkaan henkilöllisyyden todentamisessa on haasteita, noudatetaan, mitä MOK:n luvussa 8 todetaan.
Luku 6.3.4, kohta 51	FA pyytää, että Fiva tarkentaisi, mitä Fiva tarkoittaa MOK-luonnoksen kohdassa 51 edustus-oikeuden todentamisella "muulla luotettavalla tavalla" kuin edustamiseen oikeuttavasta asiakirjasta.	Fiva haluaa tulkinnallaan mahdollistaa myös tilanteet, joissa edustus-oikeus on tarkistettavissa luotettavasta lähteestä, kuten esimerkiksi viranomaisen ylläpitämästä rekisteristä. Valvottavan tulee itse määrittellä se, mitä lähteitä se pitää riittävällä tavalla luotettavina.
Luku 6.3.4, kohta 54	FA esittää, että MOK-luonnoksen kohtaa 54 tarkennettaisiin siten, että viranhaltijan nimi ja tiedot voidaan tarkistaa "työnantajan" sijaan "edunvalvojan työnantajalta".	Fiva toteaa, että kohdassa 57 (MOK-luonnoksen kohta 54) referoidaan hallituksen esitystä eikä sitä voida muuttaa. Fivan näkemyksen mukaan asiayhteydestä on pääteltävissä, että työnantajalla tarkoitetaan nimenomaan edunvalvojan työnantajaa.
Luku 6.3.4, kohdat 52 ja 54–56	FA pyytää, että Fiva tarkentaisi, miten valvottava voi käytännössä osoittaa MOK-luonnoksen kohtien 52 ja 54–56 kohtien toteuttamisen käytännössä. FA pyytää myös vahvistusta siihen, että Fivan tarkoituksena ei ole ollut kieltää vanhemman ja huollettavana olevan lapsen tietojen linkittämistä toisiinsa.	Fiva toteaa, että suosituksen tarkoituksena ei ollut kieltää vanhemman ja tämän huollettavan lapsen tietojen linkittämistä toisiinsa. Suosituksella halutaan kiinnittää huomiota siihen, että valvottavan järjestelmään tulee olla asianmukaisella tavalla luotu erilliset roolit asiakkaille ja näiden edustajille, sillä edustaja ei välttämättä ole kyseisen valvottavan asiakas. Fiva täsmentää suositusta kohdassa 59 (MOK-luonnoksen kohta 56).
Luku 6.3.4, kohta 53	FA on kritisoinut Fivan ohjetta (53) alaikäisen asiakkaan edustajan tunnistamisesta, todentamisesta ja	Fiva toteaa, että kohdan 53 (MOK-luonnoksen kohta 50) mukaisesti valvottavan tulee luoda riskiperusteiset

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
 Julkinen

	<p>edustusoikeuden varmistamisesta. FA on pitänyt epäselvänä sitä, miksi valvottavan tulisi tunnistaa molemmat edustajat ja todentaa heidän henkilöllisyytensä tilanteessa, jossa molemmilta huoltajilta on annettu valtuutus isovanhemmalle tai esimerkiksi asianhoitajalle hoitaa alaikäisen asioita.</p>	<p>menettelyt tilanteisiin, joissa kyse on alaikäisen asiakkaan edustaja tunnistamisesta, todentamisesta ja edustusoikeuden varmistamisesta mukaan lukien menettelytavat tilanteisiin, joissa yksi huoltaja valtuuttaa toisen huoltajan edustamaan lasta yksin. Yhteishuoltotilanteessa molemmat huoltajat tulee tunnistaa ja tunnistamisessa voidaan hyödyntää Väestötietojärjestelmän tietoja. Jos alaikäiselle on määrätty muu edunvalvoja, rahanpesulain edustajaa koskevia säännöksiä tulee soveltaa tähän edunvalvojaan. Ohje jättää riskiperusteista harkintavaltaa valvottavalle siihen miten yhdelle huoltajalle valtuutuksen antaneen toisen huoltajan henkilöllisyys todennetaan asiakassuhdetta perustettaessa erityisesti tilanteissa, joihin liittyy tavanomaista vähäisempi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riski.</p> <p>Fiva poistaa MOK-luonnoksen kohdan 53.</p>
<p>Luku 6.3.5</p>	<p>VM ehdottaa, että MOKiin lisättäisiin lista Fivan hyväksymistä muista sähköisistä tunnistamistekniikoista.</p> <p>FA pyytää puolestaan konkreettisia esimerkkejä etätunnistamisesta hyödynnettävistä asiakirjoista ja tiedoista sekä näiden luotettavuuden ja riippumattomuuden arvioinnista. Myös FA toivoo, että FIVA antaisi etätunnistamisen osalta esimerkkejä tavoista ja menetelmistä, jotka Suomessa ovat sallittuja ja riittäviä tapoja todentaa asiakkaan tai asiakkaan edustajan henkilöllisyys.</p>	<p>Fiva toteaa, että teknologianeutraalisuus huomioiden, se ei pidä tarkoituksenmukaisena antaa esimerkkejä muista sähköisistä tunnistamistekniikoista. Fiva toteaa myös, että kansallinen etätunnistamista koskeva rahanpesulain säännös ja sen perustelut eivät vastaa nykyistä toimintaympäristöä ja etätunnistamista koskevien ohjeiden laatiminen on osoittautunut haastavaksi.</p> <p>EBA:n <i>Guidelines on the use of remote customer onboarding solutions</i>, antaa ohjeita sekä valvottaville että valvojalle etätunnistamistekniikoiden suhteen. Fiva on myös kohdissa 71 ja 72 ohjannut valvottavia tutustumaan aiempaan kansainväliseen ohjeistukseen aiheesta. Fiva toteaa lisäksi, että lähteiden luotettavuuden arvioinnin osalta on kohdassa 75 viitattu EBA:n riskitekijöitä koskevien ohjeiden</p>

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

		suosituksiin lähteiden luotettavuuden ja riippumattomuuden arviointiin liittyen.
Luku 6.3.5, kohta 64	FA toteaa kohdan 64 osalta, että sen tulisi jättää tilaa riskiperusteiselle harkinnalle eikä lain tulkintaa tulisi jättää yksin valvottavan tehtäväksi. Lisäksi FA pyytää, että Fiva selventäisi, mitä tarkoitetaan asiakkaalta saatuna asiakirjanäyttönä.	Fiva toteaa, että kyseessä on Fivan suositus siitä, miten luonnollisen henkilön henkilöllisyyden todentamisen osalta tulisi toimia asiakassuhdetta perustettaessa silloin, kun kyse on etätunnistamisesta. Suositus ei ole sitova, joten se jättää tilaa riskiperusteiselle harkinnalle. Asiakkaalta saatuna asiakirjanäyttönä etätunnistamistilanteessa tarkoitetaan esimerkiksi asiakkaan sähköpostilla lähettämään kuvaa henkilöllisyyden todentamisasiakirjasta. Tällainen asiakirjanäyttö ei yksin riitä todentamaan sitä, että henkilö on todellisuudessa se, jonka todentamisasiakirjan kuvan tämä on lähettänyt.
Luku 6.3.5, kohta 65	FA ehdottaa, että oikeushenkilön henkilöllisyyden todentamista asiakassuhdetta perustettaessa etätunnistusmenettelyä käyttäen koskeva MOK-luonnoksen kohta poistettaisiin.	Fiva muokkaa kohtaa 69 (MOK-luonnoksen kohta 65) lausuntopalautteen johdosta.
Luku 6.3.6, kohta 77	FA pitää tärkeänä, että Fiva selventäisi, tulkitseeko Fiva rahanpesulain 3 luvun 5 §:n 5 momenttia siten, että vakuutuksen edunsaajan asema poliittisesti vaikutusvaltaisena henkilönä aina tarkoittaa tavanomaista suurempaa rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskiä. Lisäksi FA pyytää, että Fiva selventäisi, mihin yksittäiselle toimihenkilölle asetettu vaatimus ilmoittaa asiasta laitoksen johdolle perustuu.	Fiva lisää kohdan 88, joka vastaa EBA:n riskitekijöitä koskevien ohjeiden kohtaa 14.21. Tulkinnan mukaan vakuutuksen edunsaajan asema poliittisesti vaikutusvaltaisena henkilönä edellyttää tehostetun asiakkaan tuntemismenettelyn soveltamista. Yksittäiselle toimihenkilölle asetettu vaatimus perustuu rahanpesulain 3 luvun 5 §:n 5 momentin sanamuotoon. Fiva lisää laitoksen johdon määritelmää koskevan kohdan 89.

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
 Julkinen

<p>Luku 6.3.6, kohta 78</p>	<p>FA pyytää, että MOK-luonnoksessa selvennettäisiin, mitä kohdissa 78 ja 80 tarkoitetaan edunsaajien yksilöimisellä ja nimeämisellä.</p>	<p>Fiva täsmentää kohtia 82–84 (MOK-luonnoksen kohdat 78–80) lausuntopalautteen johdosta.</p>
<p>Luku 6.3.6, kohta 78</p>	<p>FA kysyy, tarkoitetaanko "valvottavalla, joka tarjoaa henki- tai muita sijoitusvakuutuksia" ainoastaan vakuutusyhtiötä vai esim. myös pankkia, joka myy asiakkailleen kyseistä tuotetta.</p>	<p>Fiva toteaa, että viimekädessä sillä, jonka kanssa vakuutusta koskeva sopimus solmitaan, on velvollisuus varmistaa, että sillä on rahanpesulain 3 luvun 5 §:ssä tarkoitettut tiedot. Mikäli esimerkiksi pankki toimii vakuutusyhtiön asiamiehenä, myös asiamies voi hankkia tiedot, mutta viimekädessä vastuu tietojen hankkimisesta on vakuutusyhtiöllä.</p> <p>Fiva poistaa kohdasta 82 (MOK-luonnoksen kohta 78) viittauksen vakuutuksen tarjoajaan.</p>
<p>Luku 6.3.6, kohta 79</p>	<p>FA kiinnittää Fivan huomiota siihen, että MOK-luonnoksen suosituksen kohdassa 79 mainittujen, nimeltä yksilöityä edunsaajaa koskevien lisätietojen osalta, ei suositusta kaikissa tilanteissa voida noudattaa, koska edunsaajamääräyksen sanamuoto on täysin vakuutuksenottajan oman harkinnan varassa.</p>	<p>Fiva toteaa, että kyseessä on suositus, joka ei ole luonteeltaan sitova. Suosituksella Fiva haluaa ohjata valvottavia toimipiteisiin, jotka helpottavat edunsaajan tunnistamista vakuutustapahtuman hetkellä.</p> <p>Fiva muokkaa kohtaa 83 (MOK-luonnoksen kohta 79) sen ymmärrettävyyden parantamiseksi.</p>
<p>Luku 6.4.1, kohta 90</p>	<p>FA pyytää, että Fiva tarkentaisi MOK-luonnoksen ohjetta 90 siltä osin, koskeeko ohjeen loppuosa rahanpesulain 3 luvun 3 §:ää kokonaisuudessaan vai ainoastaan 3 luvun 3 §:n 2 momentin 8 kohtaa.</p>	<p>Fiva toteaa, että kohta 96 (MOK-luonnoksen kohta 90) koskee ohjeen sanamuodon mukaisesti rahanpesulain 3 luvun 3 §:n 2 momentin 8 kohtaa.</p>

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Luku 6.4.1, kohta 96	FA katsoo, että rahanpesulain 3 luvun 3 §:n 2 momentin kohta 8 ei anna perustetta käyttää MOK-luonnoksessa ilmaisua elämäntilanne, koska se voi olla eri asia kuin edellä mainitun lainkohdan sanamuodon mukainen taloudellinen asema. FA katsoo myös, että asiakkaalla ei pankkisalaisuuden vuoksi myöskään ole velvollisuutta vastata pankkiasiakkuuden pääasiallisuutta koskeviin kysymyksiin, minkä vuoksi velvoitteen toteuttaminen olisi käytännössä mahdotonta. Kysymyksen esittäminen saattaisi myös olla hyvän pankkitavan vastaista.	Fiva toteaa, että kohtaan 103 (MOK-luonnoksen kohta 96) on sisällytetty Fivan kannanoton 3/2016 sisältö siltä osin, kun on kyse tiedoista, jotka ovat tarpeellisia ja välttämättömiä peruspankkipalveluasiakkuutta perustettaessa ja sitä ylläpidettäessä. Fiva muotoilee asiakkaan taloudellisen aseman selvittämistä koskevaa kohtaa.
Luku 6.4.1, kohta 97	FA pyytää, että MOK-luonnoksessa tarkennettaisiin, mitä osoitetietoja valvottavan tulee hankkia eri tilanteissa.	Fiva toteaa, että kohdassa 104 (MOK-luonnoksen kohta 97) on esitetty pääsääntö, jonka mukaan rahanpesulain 3 luvun 3 § 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettulla osoitteella tarkoitetaan pääsääntöisesti asiakkaan vakituisen asuinpaikan osoitetta. Kohdassa 105 (MOK-luonnoksen kohta 98) sen sijaan esitetään poikkeussääntö kohdassa 104 esitetylle pääsäännölle ja mahdollistetaan se, että tietyissä tässä kohdassa mainituissa tilanteissa tallennetaan yhteysosoite. Fiva kuitenkin täydentää kohtaa 104 lisäämällä siihen maininnan mahdollisuudesta käyttää tilapäistä osoitetta.
Luku 6.4.2	RVV ja Finanssiala kommentoivat rikostuomioita ja rikoksia koskevan tiedon käsittelyä koskevan luvun sisältöä.	Fiva toteaa, että hallituksen esityksessä 236/2021 vp esitettyä uutta 3 luvun 3 a §:ä rikostuomioita ja rikoksia koskevan tiedon käsittelystä ei hyväksytty osana rahanpesulain osittaisuudistusta. Fiva poistaa MOK-luonnoksen luvun 6.4.2.

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
 Julkinen

Luku 6.4.3	VM ehdottaa, että luvun 6.4.3 otsikkoon lisättäisiin henkilöllisyyden todentamista koskeva maininta.	Fiva täydentää otsikkoa ehdotetuvin tavoin.
Luku 6.4.3	FA kysyy, tulkitseeko Fiva, että rahanpesulain 6 luvun 5 §:ssa mainitulla ilmaisulla "oikeusmuodoltaan samankaltainen oikeudellinen järjestely" tarkoitetaan trustin kaltaisia oikeudellisia järjestelyjä?	Fiva toteaa, että ottaen huomioon rahanpesulain 1 luvun 6 §:n ulkomaisen trustin tosiasiallisen edunsaajan määrittelmä, rahanpesulain 6 luvun 5 §:n viittaus oikeusmuodoltaan samankaltaisen oikeudellisen järjestelyyn tarkoittaa nimenomaan trustin kaltaista oikeudellista järjestelyä.
Luku 6.4.3, kohta 111	FA pyytää, että FIVA antaisi tulkintoja siitä, ketä tulee pitää rahaston kohdalla rahanpesulain 1 luvun 5 §:n mukaisena tosiasiallisena edunsaajana.	Fiva toteaa, että rahanpesulain 1 luvun 5 §:ssä on määriteltä se, ketä tulee pitää yhteisön tosiasiallisena edunsaajana. Fiva toteaa, että sen tulkinnan mukaan tyypillisesti rahaston tosiasiallisena edunsaajana pidetään rahastoa hoitavan rahastoyhtiön hallitusta. Sen sijaan rahasto-osuuk-sien omistajat eivät tyypillisesti ole tosiasiallisen edunsaajan asemassa. Fiva ei pidä kuitenkaan tässä vaiheessa tarkoituksenmukaisena antaa MOK:ssa yksityiskohtaisia, tiettyjä toimijoita koskevia tulkintoja rahanpesulain 1 luvun 5 §:stä.
Luku 6.4.3, kohta 118	FA pyytää, että Fiva täsmentäisi, keitä rahanpesulain 1 luvun 5 §:n 4 momentin mukaisessa tilanteessa tulee pitää tosiasiallisina edunsaajina.	Fiva olettaa, että FA:n täsmennyspyyntö liittyy erityisesti osakeyhtiön tosiasiallisen edunsaajan nimeämiseen rahanpesulain 1 luvun 5 §:n 4 momentin tarkoittamissa tilanteissa. Fiva lisää uuden kohdan 118.

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Luku 6.4.3, kohdat 121 ja 124	FA katsoo, että kohdan 121 ohje on suhteettoman tiukka. Lisäksi kohdan 124 osalta FA esittää, että tietojen hankkiminen asiakkaalta ja näiden tietojen vertaaminen rekisterin tietoihin tulisi olla riittävä menettely kaikissa tilanteissa, joissa valvottava arvioi, ettei asiakassuhteeseen liity kohonnut riski.	Fiva muuttaa kohdan 124 (MOK-luonnoksen kohta 124) muotoilua siten, että se kattaa myös ne tilanteet, joihin ei valvottavan mukaan liity kohonnutta riskiä eikä valvottavalla ole syytä epäillä asiakkaan antamia tietoja. Siltä osin kuin FA toteaa, että yksinkertaistetun tuntemismenettelyn tilanteissa tulisi olla mahdollista nojata vain rekisteröityihin edunsaajatietoihin, Fiva toteaa, että kohta 121 (MOK-luonnoksen kohta 121) on suoraan hallituksen esityksessä eikä sitä voida muuttaa. Fiva viittaa tältä osin EBA:n riskitekijöitä koskevan ohjeen kohtiin 4.12 ja 4.13, joissa nimenomaisesti todetaan, että asiakkaalta tulee tiedustella tosiasiallisia edunsaajia ja lisäksi tosiasiallisten edunsaajien selvittämiseen voidaan käyttää tosiasiallisia edunsaajia koskevan rekisterin tietoja.
Luku 6.4.3, kohdat 127, 128 ja 147	VM pyytää, että Fiva tarkentaisi, olisiko valvottavan tosiasiallisia edunsaajia koskevien tietojen osalta tarpeen luoda säännöllistä tietojen päivittämistä koskevat menettelyt sen lisäksi, mitä kohdissa 127 ja 128 on todettu. VM viittaa siihen, mitä kohdassa 147 on todettu tuntemistiedoista.	Fiva toteaa, että kohdan 148 (MOK-luonnoksen kohta 147) velvoite luoda menettelytavat tuntemistietojen oikeellisuuden, ajantasaisuuden ja olennaisuuden varmistamiseksi koskee kaikkia asiakkaan tuntemistietoja eli myös tosiasiallisia edunsaajia koskevia tietoja. Fiva tarkentaa kohtaa 148 niin, että siinä viitataan kaikkiin rahanpesulain 3 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin asiakkaan tuntemistietoihin. Lisäksi Fiva on lisännyt lukuun 6.4.2 (MOK-luonnoksen luku 6.4.3) uuden kohdan 114 sekä muokannut kohtaa 127 (MOK-luonnoksen kohta 127).

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
 Julkinen

<p>Luku 6.4.3, kohta 131</p>	<p>FA pyytää, että Fiva antaisi ohjeistusta, jonka nojalla rahanpesulain 6 luvun 5 §:ssä säädettyä ilmoitusvelvollisuutta ei tarvitse noudattaa rahanpesulain 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettujen yhteisöjen kohdalla.</p>	<p>Fiva lisää FA:n lausunnon johdosta kohdan 132 koskien rahanpesulain 6 luvun 5 §:n mukaisen valvontailmoituksen tekemistä ja antanut asiaan liittyen soveltamisesimerkin.</p> <p>Fiva muokkaa kohtaa 131 (MOK-luonnoksen kohta 131) vastaamaan paremmin rahanpesulain säännöksen sisältöä.</p>
<p>Luku 6.4.3, kohta 131</p>	<p>FA pyytää, että Fiva selventäisi, tarvitseeko osakeyhtiölakia noudattavan keskinäisen kiinteistöosakeyhtiön tehdä edunsaajailmoitus rekisterin ylläpitäjälle vai määräytyvätkö sen tosiasialliset edunsaajat rahanpesulain 1 luvun 7 §:n mukaisesti, vaikka se noudattaisi osakeyhtiölakia ja sen tosiasialliset edunsaajat perustuisivat tosiasiallisesti RESL 1:5:n mukaiseen omistajuuteen tai muuhun seikkaan.</p>	<p>Fiva toteaa, ettei se anna ohjeita tai tulkintoja yritys- ja yhteisötietolain (244/2001) osalta. Patentti- ja rekisterihallitus on antanut verkkosivuillaan ohjeet yhteisöille niiden edunsaajatietojen ilmoittamisesta.</p>
<p>Luku 6.4.3, kohta 133</p>	<p>FA pyytää varmistamaan, että MOK-luonnoksen kohdassa 133 annettu määräaika on linjassa MOK-luonnoksen 8.2 kohdan 7 kanssa.</p>	<p>Fiva toteaa, että valvontailmoituksen tekemiseksi mahdollisesti annettava määräaika ei ole sidoksissa luvussa 8.2 annettujen määräysten kanssa.</p>
<p>Luku 6.4.3, kohta 134</p>	<p>FA katsoo, että rahanpesulain 6 luvun 5 §:stä tai sen perusteluista ei ilmene, että valvottavan tulee pyytää asiakasta päivittämään edunsaajatiedot rekisteriin, silloin kun se havaitsee tiedoissa puutteita ja epä johdonmukaisuuksia. FA katsoo, että Fivan tulkinta siitä, että valvottavan tulisi aina pyytää asiakasta päivittämään tietonsa, synnyttäisi samalla valvottavalle velvollisuuden jäädä seuraamaan tilannetta ja tarkistaa,</p>	<p>Fiva toteaa, että kohdissa 132–134 (MOK-luonnoksen kohdat 132–134) nimenomaisesti tuotu esiin valvottavan mahdollisuus varata asiakkaalle aikaa päivittää tosiasiallisia edunsaajia koskevat tiedot. Tulkinnat eivät sanamuotonsa mukaan aseta valvottavalle mitään velvoitetta pyytää asiakasta päivittämään tietojaan ennen valvontailmoituksen tekemistä eikä siten myöskään velvoitetta seurata sitä, onko tiedot päivitetty. Fivan ohje on jo MOK-luonnoksessa</p>

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

	<p>päivittääkö asiakas tiedot oikeiksi. Fivan tulkintaa ei voida pitää perusteltuna lain tavoitteiden kannalta ja, että tulkinta aiheuttaa suhteetonta ylimääräistä työtä valvottaville. FA toteaa, että valvottavalla tulisi olla halutessaan mahdollisuus pyytää asiakasta päivittämään rekisteritiedot. Lisäksi FA pyytää, että Fiva tarkentaisi sitä, minkälainen määräaika katsottaisiin sellaiseksi ”lyhyeksi ajaksi”, jonka vuoksi valvontailmoitusta ei tarvitsisi tehdä?</p>	<p>kirjoitettu muotoon, joka mahdollistaa sen, että valvottava pyytää asiakasta päivittämään edunsaajatietonsa. Fivan tulkinnan mukaan ohjeen sisältö vastaa siten jo nykykirjoitusasussaan sitä, mitä FA pitää tarkoituksenmukaisena ratkaisuna.</p> <p>Fiva toteaa lisäksi, että se on kohdassa 133 (MOK-luonnoksen kohta 133) todennut, ettei noin viikon mittainen määräaika tietojen päivittämiselle aiheuta aiheetonta viivytystä. Valvottava voi itse määrittellä riskiperusteiset menettelytavat, joita se asian suhteen noudattaa. Näissä menettelytavoissa voidaan myös määrittellä riskiperusteisesti se, riittääkö asiakkaan antama tieto siitä, että lyhyen ajan sisällä tapahtunut muutos on todella rekisteröity vai tulisiko tältä osin vielä tarkistaa rekisteröidyt edunsaajatiedot heti vai viimeistään vasta seuraavan edunsaajatietojen päivitysyklin yhteydessä.</p>
Luku 6.4.3, kohdat 135, 137 ja 139	<p>FA katsoo, että koska valvottavalla ei MOK-luonnoksen kohdassa 135 kuvatuin tavoin ole velvollisuutta tehdä valvontailmoitusta silloin kun asiakkaan tosiasiallisia edunsaajia koskevia tietoja ei ole lainkaan merkitty rekisteriin, FA pitää selvänä, ettei valvottavalla myöskään olisi tällöin velvoitetta pyytää asiakkaita MOK-luonnoksen suosituksen 137 mukaisesti ilmoittamaan edunsaajatietojaan, vaan tämän tulee olla toimivaltaisen viranomaisen tehtävä. FA katsoo myös, että MOK-luonnoksen kohdan 139 suositus arvioida tarve epäilyttävää liiketoimintaa koskevan ilmoituksen tekemiselle, mikäli asiakas eri ryhdy tietojen korjaus- tai päivitystoimenpiteisiin, asettaisi valvottavalle lisävelvoitteen</p>	<p>Fiva toteaa, että kyseessä on suositus, joka ei ole luonteeltaan sitova.</p>

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
 Julkinen

	pyytää tietojen päivitystä ja jäädä seuraaman päivittäkö asiakas tietonsa.	
Luku 6.4.4, kohta 147	FA pyytää, että Fiva tarkentaisi, mitä päivityssyklillä tarkoitetaan suhteessa vaatimukseen pitää tiedot ajantasaisena.	Fiva toteaa, että kohdassa 148 (MOK-luonnoksen kohta 147) on haluttu antaa esimerkki siitä, mitä menettelytavat oikeellisuuden, ajantasaisuuden ja olennaisuuden varmistamiseksi tarkoittaa. Päivityssyklillä tarkoitetaan sitä aikataulua, jonka valvottava määrittelee asiakkaiden tietojen ajantasaisuuden, olennaisuuden ja luotettavuuden arvioinnille.
Luku 6.4.4, kohta 152	FA pyytää, että Fiva antaisi rahanpesulain 3 luvun 3 §:n 1 momentin mukaiseen tuntemistietojen ajantasaisuuteen liittyen esimerkkejä siitä, miten ulkomaalaisten ulkomailla sijaitsevien henkilöasiakkaiden tai asiakkaan edustajan osalta henkilöllisyyden todentaminen voitaisiin tehdä.	Fiva tarkentaa kohdan 152 (MOK-luonnoksen kohta 151) kirjoitusasua ja lisää ulkomaisia asiakkaita koskevan soveltamisesimerkin. Fiva poistaa MOK-luonnoksen kohdan 152. Fivan tulkinnan mukaan ulkomaalaisenkaan asiakkaan kohdalla henkilöllisyyden todentamista ei ole tarpeen tehdä uudelleen näissä tilanteissa vaan riittää, että asiakkaan tuntemistiedot päivitetään henkilöllisyyden todentamisasiakirjan tietojen osalta. Jos ulkomaalainen asiakas ei voi esittää valvottavalle uutta todentamisasiakirjaansa fyysisen asiointin yhteydessä tai etätunnistamista koskevassa luvussa 6.3.5 esitettyjen menetelmien avulla, tulee valvottavan riskiperusteisesti ratkaista, mikä on riittävä menetelmä päivitettyjen tuntemistietojen toimittamiselle. Tällöin asiakkaalta saattaa olla tarpeen pyytää henkilöllisyyden todentamista koskevan asiakirjan kopion ohella esim. lisäasiakirjoja tai -tietoja luotettavista lähteistä.

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Luku 6.5.1, kohta 160	FA toteaa, että valvottavilla ei ole velvollisuutta kerätä tietoja asunto-osakeyhtiöiden omistajista, koska tosi-asiallisiksi edunsaajiksi katsotaan rahanpesulain 1 luvun 7 §:n nojalla rekisteriin merkityt hallituksen jäsenet. FA pyytää, että Fiva tarkentaisi ja antaisi käytännön ohjeita, millä tavalla valvottava voi käytännössä tutkia kohonnutta rahanpesun riskiä sellaisen omistajan kohdalla, joka omistaa merkittävän määrän yhtiön osakkeista. Tarkennusta tarvitaan myös sille, mihin viitataan sillä, että "valvottavan tiedossa" olisi tällaiseen enemmistöomistajaan liittyvää ohjeessa tarkoitettua tietoa.	Fiva toteaa, että kyseessä on suositus, joka ei ole luonteeltaan sitova. Fiva haluaa suosituksellaan antaa esimerkkejä siitä, millaisilla tekijöillä voi olla vaikutusta. Suositus ei edellytä nimenomaisesti selvittämään tietoja, mutta tiedot voivat tulla ilmoitusvelvollisen tietoon rahanpesulain 3 luvun 4 §:n 1 momentin velvoitteita noudatettaessa tai valvottavan tarjotessa asunto-osakeyhtiölle palveluita (esim. luotonannon yhteydessä).
Luku 6.6.1, kohta 164	FA ehdottaa, että MOK-luonnoksen kohdassa 164 vielä selvemmin korostettaisiin, että esim. etätunnistamisessa on riittävää noudattaa kyseisen säännöksen mukaista menettelyä, eikä pelkkä etätunnistaminen tarkoita sitä, että asiakas päätyisi tehostetun tuntemismenettelyn piiriin.	Fiva toteaa, että etätunnistamista on käsitelty luvussa 6.3.5., jonka kohdassa 62 (MOK-luonnoksen kohta 59) todetaan, että EBA:n riskitekijöitä koskevan ohjeen kohdan 4.31 mukaisesti sähköisten tunnistamiskeinojen käyttö ei itessään lisää rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskiä, etenkin, jos näiden sähköisten keinojen asetuksen (EU) 910/2014 mukainen varmuustaso on korkea. Fiva lisää FA:n lausunnon perusteella uuden kohdan 63, jossa vielä korostetaan sitä, ettei etätunnistaminen johda kaikissa tapauksissa automaattisesti asiakkaan luokittelemiseen korkeariskiseksi. Kohdassa on tarkennettu ne tilanteet, joissa Fivan tulkinnan mukaan asiakkuuteen ei tarvitse etätunnistamiseen liittyvien riskien johdosta soveltaa muita kuin rahanpesulain 3 luvun 11 §:ssä määriteltyjä tehostetun tuntemisen toimia.

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

<p>Luku 6.6.1, kohta 170</p>	<p>FA pyytää, että Fiva selventäisi, onko verkkohaku asianmukainen ehdotetun rahanpesulain 3 luvun 3 a §:n valossa?</p>	<p>Fiva toteaa, että aina hankittaessa asiakkaasta rahanpesulain 3 luvun 4 §:ssä tarkoitettuja tietoja, valvottavan tulee kiinnittää huomiota tietolähteiden uskottavuuteen ja luotettavuuteen. Vaatimus koskee myös tehostetun tuntemisen tilanteita. Luvussa 6.4.1 on annettu tarkemmin ohjeita lähteiden uskottavuuteen ja luotettavuuteen liittyen.</p>
<p>Luku 6.6.1</p>	<p>LocalBitcoins Oy pyytää, että MOKissa selvennettäisiin, miten rahanpesulain 3 luvun 13 a §:ssä tarkoitetut valtiot eroavat 3 luvun 10 §:n 3 kohdassa viitatuista komission arvioimista valtioista.</p>	<p>Fiva toteaa, että rahanpesulain 3 luvun 10 ja 13 a pykälien viittauksilla komission yksilöimiin tai arvioimiin maihin tarkoitetaan komission direktiivin 2015/849 9 artiklan 2 kohdan nojalla yksilöimiä suuririskisiä kolmansia maita. Fiva ei katso tarpeelliseksi lisätä asiaa koskevaa tulkintaa MOK:iin.</p>
<p>Luku 6.6.2, kohta 172</p>	<p>FA katsoo, että valtionyhtiön ei pitä joutua rahanpesulain mukaisen tehostetun tuntemisvelvollisuuden piiriin vain siitä syystä, että sen tosiasialliset edunsaajat ovat rahanpesulain 1 §:n 4 momentissa määriteltyjä poliittisesti vaikutusvaltaisia henkilöitä. FA pyytää, että Fiva toteaisi tämän selvästi MOKissa.</p>	<p>Fiva toteaa, ettei se voi antaa määräystä tai ohjetta, joka olisi lain sanamuodon vastainen. Fiva viittaa myös siihen, mitä EBA:n riskitekijöitä koskevien ohjeiden kohdissa 2.4 sekä 4.23–4.25 on todettu. Valtio-omisteisten yhtiöiden osalta valvottavan tulee osana asiakkaan tuntemisen riskiperusteisia menettelytapoja punnita eri tekijöiden vaikutusta ja mitoittaa tuntemistoimenpiteet sen mukaan ottaen kuitenkin huomioon sen, mitä rahanpesulain 3 luvun 13 §:ssä on säädetty.</p> <p>Fiva viittaa tehostetun tuntemismenettelyjen osalta myös kohtaan 168 (MOK-luonnoksen kohta 168), johon lisätään viittaus 3 luvun 10 §:n lisäksi myös pykäliin 11–13 a.</p>

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Luku 6.6.2, kohta 174	FA pyytää, että Fiva selventäisi, tarkoittaako rahanpesulain 3 luvun 13 §:n 2 momentin sananmuoto sitä, että jos asiakassuhteeseen tai yksittäiseen liiketoimeen liittyy matalampi riski voi valvottava asiakaskohtaisen riskiarvion perusteella joissain tapauksissa jättää asiakkaan ns. PEP-status selvittämättä.	Fiva lisää kohdat 181 ja 182 liittyen PEP-aseman selvittämiseen.
Luku 6.6.2, kohta 179	FA pyytää, että Fiva selventäisi rahanpesulain luvun 4 §:n 11 kohtaa, pidetäänkö poliittisesti vaikutusvaltaisina henkilöinä myös ulkomaisen valtion kokonaan tai enemmistöllä omistaman yrityksen taikka valtion liikelaitoksen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäseniä, ellei kysymys ratkea yksiselitteisesti lakiesityksen (HE 236/2021) eduskuntakäsittelyn yhteydessä.	Hallituksen esityksen 236/2021 vp keskeisten ehdotusten mukaan "poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön määritelmä laajennettaisiin kattamaan myös valtion enemmistöomistettavat yritykset riippumatta siitä, mikä valtio suomalaisen yrityksen omistaa". Siten myös ulkomaisen valtion kokonaan tai enemmistöllä omistamat yritykset tulivat rahanpesulain osittaisuudistuksen myötä poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön määritelmän piiriin. Valtioneuvoston asetusta on Fivan käsityksen mukaan tarkoitus päivittää rahanpesulain osittaisuudistuksen jälkeen vastaamaan hallituksen esitystä.
Luku 6.6.2, kohta 180	VM ehdottaa, että Fiva harkitsisi MOK-luonnoksen ohjeen kohdan 180 muotoilemista uudelleen. Koska poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön määritelmän mukaisia henkilöitä toimii myös muissa kuin poliittisissa tehtävissä, voisi asiakassuhteen riskejä arvioitaessa viitata ennemminkin merkittävän julkisen vallan käyttämiin ja sen merkitykseen.	Fiva muokkaa kohtaa 180 (MOK-luonnoksen kohta 180) VM:n lausuntopalautteen johdosta.

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
 Julkinen

Luku 6.6.2, kohta 181	FA katsoo, että MOK-luonnoksen kohta 181 on epäselvä rahanpesulain 3 luvun 3 §:n sanamuotoon verrattuna ja esittää sen tarkentamista.	Fiva korjaa virheellisen viittauksen kohdassa 183 (MOK-luonnoksen kohta 181).
Luku 6.6.3, kohta 189	FA pyytää, että Fiva antaisi konkreettisia esimerkkejä siitä, millaisia rahanpesulain 3 luvun 13 a § 1 momentissa tarkoitetut hankittavat lisätiedot voisivat olla.	Fiva toteaa, että EBA:n riskitekijöitä koskevien ohjeiden kohdassa 4.64–4.65 on annettu esimerkkejä hankittavista lisätiedoista.
Luku 6.6.3, kohta 191	FA kiinnittää huomiota kohdan 191 virheelliseen viittaukseen ja pyytää esimerkkejä tilanteista, joissa valvottavan tulee soveltaa rahanpesulain 3 luvun 13 a §:n 2 momentissa tarkoitettuja menettelyjä.	Fiva korjaa virheellisen viittauksen kohdassa 193 (MOK-luonnoksen kohta 191). Lisäksi Fiva toteaa, että kohdassa 189 (MOK-luonnoksen kohta 187) viitataan EBA:n riskitekijöitä koskeviin ohjeisiin, joissa on annettu soveltamisohjeita.
Luku 6.7.3, kohta 209	VM kiinnittää huomiota MOK-luonnoksen ohjeen 209 muotoiluun siltä osin kuin siinä viitataan sijoittautumisvaltioon ja esittää tarkentavan kysymyksen siitä, tarkoitetaanko tällä toimiluvan myöntäneen tai rekisteröinnin tehneen valtion (ns. kotivaltion) suorittamaa valvontaa vai myös jonkin muun valtion suorittamaa valvontaa.	Fiva muokkaa kohtaa 211 (MOK-luonnoksen kohta 209) siten, että siitä poistetaan viittaus maahan, johon vastapuoli on sijoittautunut. Uusi muotoilu ottaa huomioon sen, että vastapuolta voi valvoa muukin kuin sijoittautumisvaltion valvoja.
Luku 6.7.4, kohta 219	VM haluaa nostaa esille kysymyksen siitä, onko MOK-luonnoksen ohjeen kohdan 219 tulkinnassa huomioitu EU:n tietosuojasetuksen (EU 2016/679) ja henkilötietolain (523/1999) tietojen käsittelylle asetettuja edellytyksiä.	Fiva toteaa, että tulkinnan osalta ei ole tehty erillistä laaja-alaisempaa arviota EU:n tietosuojasetuksen (EU 2016/679) ja henkilötietolain (523/1999) tietojen käsittelylle asetettujen edellytysten täyttymisestä. Neljännen rahanpesudirektiivin 19 artiklan e alakohdassa todetaan, että kirjeenvaihtajasuhdetta aloitettaessa tulisi varmistaa maksujenvälitystilien osalta, että vastapuolena

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
 Julkinen

		<p>toimiva laitos pystyy pyynnöstä toimittamaan merkitykselliset asiakkaan tunnistetiedot (eng. <i>relevant customer due diligence data</i>).</p> <p>Rahanpesulain 3 luvun 12 §:n 5 momentin 2 kohta pitää sisällään vastaavan vaatimuksen. Rahanpesulain 3 luvun 4 § koskee myös tilanteita, joissa kyse on vastapuolelle tarjotusta maksujenvälitystilistä. Myös näillä tileillä tapahtuvat liiketoimet ovat jatkuvan seurannan ja selonottovelvollisuuden piirissä. Näin ollen jatkuvan seurannan ja erityisesti selonottovelvollisuuden noudattamiseksi välttämättömät tiedot ovat Fivan tulkinnan mukaan merkityksellisiä asiakkaan tuntemista koskevia tietoja. Mikäli kirjeenvaihtajalla ei olisi oikeutta saada näitä tietoja vastapuolelta, se ei todellisuudessa voisi noudattaa selonottovelvollisuutta eikä arvioida sitä, onko tilanteessa tarpeen tehdä ilmoitusta rahanpesun selvittelykeskukselle.</p>
Luku 7.1	FA pitää hyvänä, että Fiva antaisi tarkempaa ohjeistusta virtuaalivaluuttojen osalta ja niin, ettei ohjeistus rajoittuisi pelkästään palveluntarjoajiin, vaan virtuaalivaluuttoihin yleisesti liittyviin riskeihin.	<p>Fiva toteaa, ettei lausuttavana olleissa määräyksissä ja ohjeissa ole tarkoituksenmukaista antaa yksityiskohtaisia ohjeita virtuaalivaluuttoihin yleisesti liittyvistä riskeistä.</p> <p>Fiva toteaa, että virtuaalivaluuttoihin liittyviä riskejä on kattavasti käsitelty FATF:n julkaisussa Risk-Based Approach to Virtual Assets and Virtual Asset Service Providers (10/2021). Virtuaalivaluuttoihin liittyviä palveluja tarjoaviin asiakkaisiin liittyen ohjeistusta on annettu EBAn riskitekiöitä koskevien ohjeiden kohdissa 9.20–9.24.</p>
Luku 7.1, kohta 15	VM ehdottaa harkittavaksi, että myös virtuaalivaluutan tarjoajia koskisi MOK-luonnoksen määräyksen kohdan	Fiva toteaa, että kohdan 15 suositus vastaa virtuaalivaluuttoja tarjoajia koskevissa määräyksissä ja ohjeissa 4/2019

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
 Julkinen

	<p>19 edellytys tietojärjestelmäpohjaisen analyysiohjelman käyttämisestä MOK-luonnoksen kohdan 15 suosituksen sijaan.</p>	<p>annettua kohdan 46 suositusta. Ottaen huomioon valvontahavainnot ja virtuaalivaluuttoja koskevat vireillä olevat eurooppalaiset sääntelymuutokset, Fiva ei ole tässä yhteydessä nähnyt tarpeelliseksi muuttaa suositusta.</p>
<p>Luku 7.1, kohta 17</p>	<p>FA pyytää, että Fiva tarkentaisi, mitä valvottavan pitää ottaa huomioon, kun se arvioi, ovatko varatut taloudelliset, tekniset ja henkilöstöresurssit riittäviä rahanpesulain mukaiseen jatkuvaan seurantaan.</p>	<p>Fiva toteaa, ettei tässä yhteydessä ole tarkoituksenmukaista antaa MOK:ssa yksityiskohtaisempia määräyksiä, etenkin kun otetaan huomioon se, kuinka erilaista toimintaa valvottavilla on. Valvottavan tulee suhteellisuusperiaatetta noudattaen arvioida, mitkä ovat sen toiminnan luonne ja laajuus huomioiden riittävät taloudelliset, tekniset ja henkilöstöresurssit.</p>
<p>Luku 7.2, kohta 30</p>	<p>FA toivoo, että Fiva täsmentäisi sitä, mitä lähteitä on mahdollista käyttää selonottovelvollisuuden täyttämiseksi, ja konkreettisia esimerkkejä sallituista lähteistä. Erityisesti olisi tarvetta tarkentaa, mitä muita lähteitä julkisten lähteiden lisäksi voi käyttää, ja missä tilanteissa luottotiedot voi tarkistaa.</p>	<p>Fiva toteaa, että se on luvun 6.4.1 kohdassa 98 (MOK-luonnoksen kohta 92) antanut tulkinnan, jonka mukaan valvottavan tulee riskiperusteisesti ratkaista se, mitä tietolähteitä se pitää uskottavina ja luotettavina. Kohdassa 99 (MOK-luonnoksen kohta 93) on hallituksen esitykseen viittaamalla annettu tulkinta tietolähteiden arvioinnista.</p> <p>Fiva toteaa lisäksi, että myös EBA on riskitekijöitä koskevien ohjeiden lausuntopalautteen johdosta todennut, että tietolähteiden uskottavuuden ja luotettavuuden arviointi on osa ilmoitusvelvollisten riskiperusteisia menettelytapoja, eikä ole antanut aiheesta tarkempaa ohjeistusta.</p> <p>Fiva korjaa luvun 7.2 kohdan 30 sekä 6.4.1 luvun kohdan 97 (MOK-luonnoksen kohta 91) sanamuodon vastaamaan kohdan 98 muotoilua.</p>

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
 Julkinen

<p>Luku 8</p>	<p>VM pitää hyvänä, että Fiva antaa tarkempaa ohjeistusta asiakassuhteesta kieltäytymisestä, palveluiden rajoittamisesta ja asiakassuhteen lopettamisesta. Riskien välttäminen (de-risking) ja taloudellinen osallistavuus (financial inclusion) ovat keskeisiä aiheita, kun arvioidaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä koskevan sääntelyn ja niihin liittyvien menettelytapojen lieveilmiöitä ja ei-toivottuja vaikutuksia.</p>	
<p>Luku 8.2, kohta 3</p>	<p>LocalBitcoins Oy pyytää tarkentamaan, käsittääkö kielto liiketoimen suorittamisesta myös asiakassuhteen päättämisen yhteydessä tapahtuvan varojen nostamisen.</p>	<p>Fiva toteaa, että valvottavalla tulisi olla riskiperusteiset menettelytavat rahanpesulain 3 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin tilanteisiin. Fiva viittaa tältä osin myös MOK-luonnoksen luvuissa 8.4 ja 8.5 esitettyihin ohjeisiin.</p>
<p>Luku 8.2, kohta 7</p>	<p>FA pyytää, että Fiva tarkentaisi, mitä on pidettävä asiakkaalle varattavana riittävänä aikana asiakkaan tuntemistietojen toimittamiselle ennen kuin valvottava ryhtyy rahanpesulain 3 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin asiakassuhteen rajoittamiseksi tai päättämiseksi.</p>	<p>Fiva toteaa, että MOK:n luvun 6.4.2 kohdassa 134 (MOK-luonnoksen luvun 6.4.3 kohdassa 133) esitetään Fivan tulkinta siitä, miten rahanpesulain 6 luvun 5 §:n tarkoittamaa aiheettoman viivytyksen kieltä valvontailmoituksen tekemisen yhteydessä tulee tulkita. Kyse on eri asiasta kuin 8.2 luvun kohdassa 7, jonka mukaan valvottavan tulee varata asiakkaalle riittävä aika tietojen toimittamiselle ennen kuin se ryhtyy rahanpesulain 3 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin asiakassuhteen rajoittamiseksi tai päättämiseksi.</p> <p>Fiva toteaa, että se, mikä on kulloinkin riittävä aika, tulee arvioida riskiperusteisesti ottaen huomioon mm. se, kuinka olennaisia ja välttämättömiä pyydytetyt asiakkaan tuntemistiedot ovat ja toisaalta myös asiakkaan mahdollisuudet</p>

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
 Julkinen

		toimittaa pyydettyjä tietoja, niiden laajuus ja luonne huomioiden, nopeasti.
Luku 8.2, kohdat 12 ja 15	<p>FA pyytää, että FIVA antaisi konkreettisia soveltamisesimerkkejä siitä, millainen puute asiakkaan tuntemistiedoissa olisi olennainen ja välttämätön, jotta palveluiden rajoittamisiin ja maksuvälineen sulkemiseen saisi ryhtyä.</p> <p>Lisäksi FA pyytää, että Fiva antaisi näkemyksen siitä, ovatko kaikki rahanpesulain 3 luvun 3 §:n 2 momentissa mainitut tiedot välttämättömiä ja olennaisia, ja mikäli yksikin niistä tiedoista puuttuu ja asiakkaalle on annettu kohtuullinen aika antaa vaaditut tiedot, valvottava voisi ryhtyä rahanpesulain 3 luvun 1 §:ssä mainittuihin rajoitustoimiin?</p>	<p>Fiva toteaa, että osa rahanpesulain 3 luvun 3 §:n 2 momentin mukaisista tuntemistiedoista on sellaisia, joiden kohdalla valvottavalla on riskiperusteista harkintavaltaa sen suhteen, kuinka yksityiskohtaisia tietoja asiakkaasta tulee kerätä (esim. pykälän 8-kohdan mukaiset tiedot). Valvottavan tulee riskiperusteisesti arvioida, kuinka välttämätön asiakkaalta pyydetty tieto on asiakkaan tuntemisen ja asiakkaaseen liittyvien riskien hallinnan kannalta. Samalla on syytä huomata, että osa asiakkaan tuntemistiedoista on sellaisia, joita valvottava voi päivittää myös muulla tavoin kuin pyytämällä tietoja asiakkaalta itseltään.</p> <p>Fivan kannan mukaan pääsääntö siitä, että 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettuihin toimiin tulee ryhtyä, jos riskiperusteisesti olennaista ja välttämätöntä asiakkaantuntemistietoa ei saada, ei ole täysin ehdoton. MOK:n luvussa 8.5 on kuvattu tilannetta, jossa voidaan katsoa, että rahanpesusääntelyn kannalta olennainen ja välttämätön tieto puuttuu, mutta joissa asiakassuhteen päättäminen henkilöasiakkaan kohdalla voisi johtaa asiakkaan kannalta kohtuuttomaan lopputulokseen.</p> <p>Kuten luvun 8.4. kohdassa 20 on esitetty, Fivan tulkinnan mukaan rahanpesulain 3 luvun 1 §:n 1 momentin mukaisia toimenpiteitä harkittaessa valvottavan tulee siis huomioida myös, mikä on syy asiakkaan tuntemistietojen puutteellisuudelle. Lisäksi Fiva suosittaa saman luvun kohdassa 22, että valvottavan tulisi ottaa huomioon rajoittamistoimien tarpeellisuutta arvioidessaan myös se, etteivät rajoitustoimet</p>

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

		<p>johda kohtuuttomaan rahoituspalveluiden käytön estämiseen henkilöasiakkaalta.</p> <p>Fiva ei katso tarkoituksenmukaiseksi lisätä MOK:iin tämän aiheen osalta enempää soveltamisesimerkkejä.</p>
Luku 8.2, kohta 14	FA pyytää, että Fiva tarkentaisi, mitä palvelujen rajoittamisella MOK-luonnoksen kohdassa 14 tarkoitetaan.	Fivan kohdassa 14 kuvaama esimerkki on vain yksi esimerkki käytettävissä olevista palveluiden rajoitustoimista. Fiva lisää kohtaan 14 esimerkeiksi rajoittamistoimista myös saapuvien ja/tai lähtevien maksujen rajoittamisen.
Luku 8.5, kohta 30	FA toteaa, että pankki ei lähtökohtaisesti saa tallentaa asiakkaidensa terveystietoja tietosuojasyistä. FA kysyy, voiko MOK-luonnoksen 27 ja 28 soveltamisesimerkeistä päätellä, että terveystietojen tallentaminen olisi sallittua.	Fiva toteaa, että kohdassa 30 on esitetty käytännön soveltamisesimerkki tilanteesta, jossa asiakas ei pysty oikeuteista ja uskottavista syistä toimittamaan henkilöllisyysasiakirjoja uudelleen. Soveltamisesimerkissä ei ole kuvattu sitä, mitä tietoja valvottava voi asiakkaastaan tallentaa. Fiva toteaa, että kun valvottava dokumentoi, mitkä ovat niitä oikeutettuja ja uskottavia syitä, jotka estävät asiakasta todistamasta henkilöllisyyttään rahanpesulain 3 luvun 2 §:n 1 momentin 4 kohdan edellyttämällä tavalla, tulee valvottavan ottaa huomioon myös muun sääntelyn asettamat rajoitteet.
Luku 9.2	LocalBitcoins Oy kysyy, tuleeko ilmoitusvelvollisen rahanpesulain 4 luvun 1 §:n 2 kohdan kynnsarvoilmoituksen tekemisen jälkeen soveltaa rahanpesulain 3 luvun 10 §:n mukaista tehostettua menettelyä asiakkaan tuntemiseksi, ts. vaikuttaako se rahanpesulain 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun asiakkaan riskiperusteiseen arviointiin.	Fiva toteaa, että valvottava itse määrittää riskiperusteisissa menettelytavoissaan, mikä merkitys kynnsarvoilmoituksen tekemisellä on asiakkaan tuntemisessa noudatettaviin menettelyihin. Fiva ei katso tarpeelliseksi täydentää määräyksiä ja ohjeita tältä osin.

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
 Julkinen

<p>Luku 9.2</p>	<p>LocalBitcoins Oy on lisäksi pyytänyt tarkempia ohjeita siitä, miten rahanpesulain 4 luvun 5 §:n velvoitetta keskeyttää liiketoimi tai kieltäytyä liiketoimesta sovelletaan sellaisiin liiketoimiin, joista tehdään rahanpesulain 4 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu kynnysarvoilmoitus.</p>	<p>Fiva katsoo, että rahanpesulain 4 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettujen kynnysarvoilmoitusten kohdalla ei automaattisesti edellytetä rahanpesulain 4 luvun 5 §:n velvoitteiden soveltamista kaikkien kynnysarvoilmoituksen kohteena olevien liiketoimien osalta. Valvottavan tulee riskiperusteisesti määrittellä ne menettelyt, joita kynnysarvon ylittävien liiketoimien osalta noudatetaan arvioitaessa sitä, onko liiketoimi epäilyttävä 4 luvun 5 §:n tarkoittamalla tavalla.</p> <p>Fiva lisää lukuun 9.2 uuden kohdan 16.</p>
<p>Luku 9.4</p>	<p>FA kiinnittää huomiota siihen, että rahanpesulain 4 luvun 4 §:n 3 momentin edellytysten täytyessä tieto epäilyttävää liiketoimea koskevasta ilmoituksesta saadaan luovuttaa lainkohdassa tarkoitettulle toimiluvan saaneelle ilmoitusvelvolliselle. FA pyytää, että Fiva antaisi tarkempaa ohjeistusta muun muassa siitä, mitä tulee huomioida silloin, kun tieto epäilyttävää liiketoimea koskevasta ilmoituksesta luovutetaan toiselle ilmoitusvelvolliselle.</p>	<p>Fiva toteaa, että rahanpesulain 4 luvun 4 §:n 3 momentissa ja kyseisen lain kohdan yksityiskohtaisissa perusteluissa (HE 228/2016 vp, s. 114) on riittävällä tasolla kuvattu niitä edellytyksiä, joiden täytyessä tietoja voidaan luovuttaa. Fiva ei katso tässä vaiheessa tarpeelliseksi täydentää määräyksiä ja ohjeita tältä osin.</p>
<p>Luku 10.1, kohta 5 ja 10.2, kohta 15</p>	<p>FA pyytää, että Fiva tarkentaisi, miten ulkoistamista ja kolmannen osapuolen käyttöä koskevia ohjeita tulisi soveltaa konsernin tai muun taloudellisen yhteenliittymän sisällä.</p>	<p>Fiva toteaa, että ulkoistamisella tarkoitetaan valvottavan toimintaan liittyvää järjestelyä, jonka perusteella muu palvelun tarjoaja tuottaa valvottavalle toiminnon tai palvelun, jonka tämä olisi muuten itse suorittanut. Kun kyse on rahanpesulaissa säädettyjen velvoitteiden noudattamiseen liittyvien toimintojen ulkoistamisesta, ulkoistamispalvelun tarjoaja tuottaa toiminnot ilmoitusvelvolliselle noudattaen ilmoitusvelvollisen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen liittyviä toimintaperiaatteita ja menettelytapoja.</p>

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

		<p>Ulkoistettu palveluntarjoaja voi olla toinen ilmoitusvelvollinen tai muu palveluntarjoaja. Ulkoistaminen on mahdollista myös konsernin tai muun taloudellisen yhteenliittymän sisällä. Ilmoitusvelvollinen on aina itse vastuussa siitä, että sen toiminnassa myös ulkoistettujen toimintojen osalta noudatetaan rahanpesulakia.</p> <p>Kolmannen osapuolen käyttäminen on mahdollista ainoastaan asiakkaan tuntemistietojen hankkimiseksi. Kolmatta osapuolta ei voida käyttää esimerkiksi asiakassuhteen jatkuvaan seurantaan tai ilmoitusvelvollisuuden noudattamiseen. Myös kolmannen osapuolen käyttö on mahdollista konsernin tai muun taloudellisen yhteenliittymän sisällä. Kolmatta osapuolta käyttäessään valvottava saa toiselta ilmoitusvelvolliselta asiakkaan tuntemiseksi tarvittavia tietoja, mutta valvottavan tulee noudattaa omia riskiperusteisia menettelytapojaan sen suhteen, mitä tietoja se esimerkiksi pitää tarpeellisina asiakkaan tuntemiseksi ja tarvittaessa sen tulee hankkia tietoja myös kolmannelta osapuolelta saatujen tietojen lisäksi.</p> <p>Fiva ei katso olevan tarvetta täydentää MOK:a tältä osin.</p>
<p>Luku 10.2, kohta 17</p>	<p>FA pyytää, että Fiva tarkentaisi sitä, voidaanko kolmannen osapuolen käyttöä koskevaa rahanpesulain 3 luvun 7 §:ää tulkita niin, että sen nojalla konsernissa ja taloudellisissa yhteenliittymissä asiakkaan tehostettua tuntemista koskevat toimenpiteet voidaan hoitaa keskitetysti.</p>	<p>Fiva toteaa, että konsernissa tai muussa taloudellisessa yhteenliittymässä tehostettuun tuntemiseen liittyviä toimenpiteitä ei voida keskittää yksin rahanpesulain 3 luvun 7 §:n kolmatta osapuolta koskevan sääntelyn perusteella.</p> <p>Tehostetussa tuntemismenettelyssä on kyse rahanpesulain 3 luvun 2–4 ja 6 §:ssä säädettyjen velvoitteiden tehostamisesta. Rahanpesulain 3 luvun 7 §:ssä tarkoitettussa kolmannen osapuolen käyttämisessä on kyse siitä, että valvottava</p>

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
 Julkinen

		<p>hyödyntää toisen ilmoitusvelvollisen asiakkaasta jo kertaalleen keräämiä tietoja. Neljännen rahanpesudirektiivin 25 artiklan mukaan ilmoitusvelvolliset voivat antaa kolmansien osapuolten tehtäväksi täyttää 13 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a (asiakkaan tunnistaminen ja henkilöllisyyden todentaminen), b (tosiaisallisten edunsaajien tunnistaminen) ja c (liikesuhteen tarkoituksen ja aiotun luonteen arvioiminen ja tarvittaessa tietojen hankkiminen niistä) alakohdassa säädetyt asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevat vaatimukset. Valvottavan tulee kuitenkin noudattaa omia riskiperusteisia menettelytapojaan sen suhteen, mitä tietoja asiakkaasta tulee kerätä ja tuleeko asiakassuhteessa noudattaa tehostettua tuntemismenettelyä. Mikäli kolmas osapuoli on kerännyt asiakkaasta ne tiedot, jotka valvottava omien tehostetun tuntemisvelvollisuuden menettelytapojen puitteissa edellyttää asiakkaasta kerättävän, valvottava voi hyödyntää myös näitä tietoja. Rahanpesulain 3 luvun 7 §:n 7 momentissa todetaan, että ilmoitusvelvollisen tulee 4 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla jatkuvasti seurata asiakassuhdetta, jossa asiakkaan tuntemista koskevia velvollisuuksia on suorittanut kolmas osapuoli.</p> <p>Kolmannen osapuolen käyttöä koskevat rajoitukset eivät kuitenkaan estä konsernin tai yhteenliittymän sisällä sopimuksin ulkoistamaan asiakkaan tuntemista koskevia prosesseja.</p> <p>Fiva ei katso olevan tarvetta täydentää MOK:a tältä osin.</p>
<p>Luku 10.2, kohta 20</p>	<p>FA pyytää, että Fiva selventäisi sitä MOK-luonnoksen kohdan 20 osalta sitä, millaisiin toimenpiteisiin konsernin tai muun taloudellisen yhteenliittymän sisällä tulee</p>	<p>Fiva toteaa, että rahanpesulain 3 luvun 7 §:n 1 momentin vaatimus siitä, että kolmatta osapuolta koskevat rahanpesulaissa säädettyä vastaavat asiakkaan tuntemista ja</p>

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
 Julkinen

	<p>ryhtyä sen varmistamiseksi, että kolmas osapuoli täyttää asiakkaan tuntemisen menettelyjä ja tietojen säilyttämistä koskevat vaatimukset.</p>	<p>tietojen säilyttämistä koskevat velvollisuudet ja niiden noudattamista valvotaan, koskee tilanteita, joissa kolmas osapuoli on toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saanut tai rekisteröity toimia. Asia on selkeästi ilmaistu hallituksen esityksessä: Edellytyksenä toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saaneen tai rekisteröidyn kolmannen osapuolen käyttämiselle on, että tätä koskevat tässä laissa säädettyä vastaavat asiakkaan tuntemisen velvoitteet ja sitä valvotaan niiden noudattamisesta (HE 228/2016). Vastaavuudesta ei tarvitse hankkia selvitystä silloin, kun kyse on kotimaisesta kolmannesta osapuolesta. Vastaava vaatimus koskee myös 7 §:n 2 momentissa tarkoitettuja muussa kuin ETA-valtiossa toimiluvan saanutta tai rekisteröityä toimijaa.</p> <p>Fiva lisää FA:n lausunnon johdosta uuden kohdan 21 koskien tilanteita, joissa kolmas osapuoli on valvottavan kanssa osa samaa konsernia tai taloudellista yhteenliittymää.</p>
Luku 11	<p>Fiva on omasta aloitteestaan katsonut tarpeelliseksi täydentää raportointia koskevaa osiota vastaamaan raportointia yleisesti koskevia Fivan ohjeita.</p>	<p>Fiva lisää uuden alaluvun <i>11.1 Valvontatietojen toimittamista koskevia ohjeita</i> ja sen alle uudet kohdat 7 ja 8.</p>
	<p>FA on toivonut tarkennusta siihen, mitä tai ketä MOK:n MOK-luonnoksen kohta 7 raportoinnin laatijalla ja tietojen oikeellisuuden varmentajalla tarkoitetaan, mitkä ovat niiden keskinäiset roolit ja vastuut ja miten suositusta tulisi arvioida tilanteessa, jossa valvottava itse osallistuu vain rajoitetusti raportin laadintaan.</p>	<p>Fiva viittaa kohtaan 10 (MOK-luonnoksen kohta 8), jossa ohjataan tutustumaan Fivan verkkosivuilta löytyviin ohjeisiin.</p>

SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

	Lisäksi FA on pyytänyt tarkennusta siihen, miten ohjetta sovelletaan kun valvottava on osa konsernia tai muuta taloudellista yhteenliittymää.	
--	---	--